BnF Gallica

Ky Đai hôi công-giáo Nam-thành dia-phân Bùi-Chu

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

BnF Gallica

Eglise catholique. Diocèse (Bùi Chu). Auteur du texte. Ky Đai hôi công-giáo Nam-thành dia-phân Bùi-Chu. 1922-1954.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :
- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter
utilisation.commerciale@bnf.fr.

16°
Indoch
392

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
№ 5579

KỲ ĐẠI HỘI

CÔNG-GIÁO NAM-THANH

LẦN THỨ NHẤT

địa phận BÙI-CHU

16°
Indoch
392

NAM - DINH
Imprimerie TRUONG-PHAT
60, RUE DU FER, 60

1637

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

DEPOT LEGAL
• INDOCHINE •
№ 15579

KỲ ĐẠI HỘI

CÔNG-GIÁO NAM-THANH

LẦN THỨ NHẤT

địa phận BÙI-CHU

16° Indoch
1634

NAM-DINH
Imprimerie TRUONG-PHAT
60. RUE DU FER. 60

BIBLIOTHEQUE NATIONALE
R.F.
IMPRIMES

Trích lời Đức Giáo Hoàng Piô XII biên ngày 20 Avril 1939

Ta hết lòng nguyện ước cầu cùng Chúa ban cho lòng mọi người lại được hiểu thấy sự công bình và đức thương yêu được bằng yên vững bền lâu dài khắp mọi nước, mọi dân, kẻo còn phải mắc bối rối lo ngại.

Vừa mới lên ngôi, ta đã gắn bó khuyên ai nấy chẳng những con cái của Ta trong Chúa Kirixitô ở khắp thế giới mà lại mọi người trong các nước, các kẻ đứng đầu các chính phủ giữ sự bằng yên ấy như một ơn quý nhất Chúa ban cho.

NIHIL OBSTAT

† D. HỒ-NGỌC-CẨN

VIC. AP.

LỜI ĐỨC CHA HỒ-NGỌC-CẨN

« Cuộc lễ Quan Thầy cùng là cuộc Đại-Hội của « Công Giáo N. T. địa phận Bùi-chu đã cử hành « tại Phú-nhai lần thứ nhất, qua rồi, đã mấy « tháng ; nhưng ai nấy còn tưởng nhớ ngùi ngùi « trong trí ; kẻ không thấy, khi nghe nói đến thì « cũng tức hỏi han cho biết cuộc lễ ấy đã cử hàng « làm sao, mà nghe thiên hạ rày còn truyền tụng. « Vì thế mà cha Đôminicô Nghĩa muốn thu thập căn « nguyên tự sự vào lại trong một quyển : trước là « để làm Kỷ-niệm ngày vui vẻ tốt lành ấy ; sau cho « kẻ xem thì cũng được rõ biết tình hình chung « thủy. Ấy cũng là một ý kiến hữu ích và cũng nên « cơ quan truyền bá những cuộc biểu tình làm sáng « danh sự Đạo. Sau nữa để những giai thanh niên « đọc đến sách này, thì cũng có thể sinh lòng ao « ước vào Hội C. G. N. T. để nhờ được những ơn « ích cùng những sự vui vẻ tốt lành trong Hội.

« Vậy khi sách này đã xuất bản được thì ai nấy « cũng nên mua xem ấy là mua vui, mà là vui trong « Chúa thật. Mong thay !

† **D. Hồ-Ngọc-Cẩn Vic. Ap.**

NHỜI CHA CHÍNH ĐỊA PHẬN BÙI-CHU

« Tôi rất lấy làm hân hạnh vì tiếp được quyển « sách nói về cuộc đại-hội T. N. C. G. lần thứ nhất « địa phận nhà, Cha Đ. V. Nghĩa đã chịu khó ghi « chép trôi chảy, mà Đức Cha đã vui lòng ưng y « giới thiệu, tôi xin biểu tình và hy vọng quyển « sách này sẽ làm cho T. N. C. G. địa phận ngày « thêm chấn phát.

Phú-nhai le 29-6-39

Đ. Uyên Provir. Ap.

AVE MARIA

Cuộc đại hội nghị Thanh Niên Công Giáo lần thứ nhất địa-phận Bùi-chu

TỰA

Từ khi tôi được chiêm ngưỡng và hân hạnh dự cuộc đại-hội lần thứ nhất của anh em thanh niên công giáo địa-phận Bùi-chu tại Phú-nhai đến nay, lòng tôi thêm đôi phần phấn khởi ; đã rắp tâm đem chút tài mọn ra làm chứng vuối mọi người : để thuật theo ngày đại-hội-nghị vừa qua.

Dẫu phần đông anh em T. N. C. G. có dự ngày lễ này đi nữa, nhưng theo trí xét đoán của tôi chẳng nhằm tới một phần ba các bạn chỉ hiểu qua loa mà thôi, rồi ngày hữu ích ấy nó sẽ bị các bạn ơ hờ lãnh đạm quên dần : sau các bạn có muốn thuật lại cho con cháu sau này nghe: cũng là phác họa mà thôi. Sự trịnh trọng không có được ; như thế là phí mất một trang lịch sử tốt đẹp rồi.

Ôi một ngày vui hiếm có, ngày vui đã thêu dệt cho trăm vạn người thổn thức, mà để cho tiêu duyệt theo làn gió vô tình chẳng hoài lắm sao ? Nên tôi hàng mong mỏi đêm ngày để theo đuổi công cuộc đã quyết định. mà đem cái kỷ niệm tối cao ngày đại-hội-nghị này gieo vào lòng các bạn, cũng như cơm gạo Chúa đã ban cho chúng ta ăn hàng ngày vậy : thì nay Chúa đã chẳng phụ kẻ dốc lòng cầu xin mà ban phép lành cho

tôi có nguyên liệu, để tóm lại những việc về cuộc đại-hội.

Nhưng trước tiên tôi xin tỏ lòng thành thực cám ơn hai Đức Cha hai Cha chính và các Cha cùng anh em T. N. C. G. có mặt ngày đại-hội ấy, đã đồng công mở lối bởi một bó đuốc sáng soi. Rồi đây tôi xin lần lượt kê khai từ khi Đức Cha hạ thư luân lưu ấn định cho đến khi đăng trình sổ sách và các nhời tán dương của mấy nhà báo, ra làm bảy đoạn.

Đoạn I. — *Tự khi Đức Cha hạ thư luân lưu ấn định cuộc đại-hội nghị cho đến khi lập ban tổ chức.*

Đoạn II. — *Tự khi thành lập ban tổ chức cho đến hết tờ thông tin thứ nhất của ban tổ chức.*

Đoạn III. — *Về cách hành động của ban Tổ chức tự sau tờ thông tin thứ nhất cho đến ngày khai mạc.*

Đoạn IV. — *Tự khi khai mạc cho đến giờ công nghị.*

Đoạn V. — *Tự giờ công-nghị cho đến khi bế-mạc.*

Đoạn VI. — *Tính toán và đăng trình sổ sách.*

Đoạn VII. — *Về báo chương tán dương kỳ đại-hội.*

ĐOẠN I

Tự khi Đức Cha hạ thư luân lưu ấn định cuộc đại-hội-nghị cho đến khi lập ban tổ chức

TRƯỚC hết muốn tả một truyện gì, một sự tích nào ta cần phải tìm nguyên nhân, là công việc rất cần. Vậy chẳng nói thì ai cũng tự biết rằng nguyên nhân về T. N. C. G. địa phận Bùi Chu và cuộc đại-hội này là chính Đức Cha Hồ. Song nguyên-nhân thứ nhất chung cho các đoàn T. N. C. G. khắp hoàn-cầu bây giờ, thì đã phát minh ra tự bên Đại-Pháp ; nhưng các bạn nên hiểu rằng : những người thực có đức tính ưu thời mẫn thế, kính Chúa ái nhân mới có thể đương đầu xuất riện mà gây nỗi lên sự nghiệp vĩ đại. Vì các bạn quá hiểu thành lập một chi hội T. N. C. G. chẳng phải là dễ.

Các bạn thanh-niên hỡi, hãy chịu khó ngẩng đầu trông thẳng phía giời Âu, mà bóp trán nghĩ ra, sẽ thấy các đấng thủa xưa đã gây dựng lên cơ đồ T. n. c. g. thế nào. Ông Ozanam, Ông Lacordaire, Ông Ravignan, Ông Montalembert là những nhà đại khoa tâm lý ; biết rằng : muốn thực hành một công cuộc khó khăn nào cần phải nhờ đến sức của Thanh Niên nên các ngài đó đã chẳng ngại đem thân vào nơi u ẩn để cổ động hô hào chiêu tập một hội Thanh Niên ; trong một quãng lâu mới có một ít người vào hội, tính đi tính lại cũng chưa được mộtcon số cỏn con ; là sáu bạn, nhưng nhờ ở sự giáo huấn của các ngài, sáu bạn đã trở nên con đầu đàn của Chúa, đã biết đem sinh mạnh của mình làm việc, siêng năng, mẫn cán ; bất cứ hành động trong công việc nào cũng tỏ ra cho người ta biết sáu con chiên có can đảm, đầy ơn ; rồi không bao lâu sáu mầm nhỏ ấy đã hóa nên cây to rậm rạp khiến cho các thanh niên hô nhau chạy vào tựa mình nấp bóng. Một chứng cớ tốt đẹp, đã được toàn cõi trông vào : mà tặng

khen đoàn Thanh Niên được đầy ơn phúc. Khi ấy mới chính thức là T. N. C. G. Đến năm 1887 ông Robert de Roquefeuille nhận thấy ngày khai mạc của anh em T. N. C G. thì Ngài đứng lên diễn thuyết tại Angers về chính sách Thanh-niên, mục đích thế nào ; trong bài văn qui báu, có một câu ngụ bao nhiêu ý nghĩa, ai nấy phải chôn vào lòng : là hãy cúi mình xuống, giúp người bị nạn, bỏ hẳn cái lòng đố kỵ ấy đi, nên gia công, bỏ của mà cấp đỡ kẻ bần cùng, kính nể yêu người bình dân ». Bạn T, N. đã nhờ năng lực của câu đó, đã thêm phần sốt sắng : để kiến trúc nền xã tắc vững bền theo tôn chỉ công giáo (L'ordre social chrétien) thế là cái danh từ « T. N. C. G. » phát siển rõ ràng tự đây và lưu truyền đến ngày nay : Bài diễn văn đó đã cách chúng ta một thời gian 52 năm rồi. Có nhẽ bây giờ nhiều bạn T. N. C. G. đã được hưởng phúc lành trên nước thiên đàng, để lại những gánh nặng nề và lốt bước lờ mờ trên thế gian tạm này cho chúng ta phải gắng sức theo đòi, cái tiếng vang T. N. C G cứ luôn luôn theo đuổi vào tâm hồn, bạn trẻ chúng ta đâm ra tức, ra hiên ngang rồi chúng ta mong mỏi cùng ao ước đêm ngày cho xứ Đông-dương cũng có một chi hội công giáo như vậy, ngờ đâu cái hy vọng đã theo ra ngoài mộng tưởng.

Tháng qua năm tới, lần bước theo quả đất vần xoay : mãi đến năm 1930 về phía Thành-Nam mới thấy một cây nảy lá bạc cành vàng tức là Cha Vacquier bây giờ. Người đã lập nên hội T. N. C. G. Từ đó trải qua 6 năm phong trào T. N. đã thấy nhan nhản ở xứ Bắc-Kỳ, tuy về phương diện mục đích, tôn chỉ, hành vi chưa được hợp nhất nhưng cũng có vẻ sít hợp ; muốn cho chữ tương tự giở nên cân hợp nhất thì năm 1936 Ngài đã được Chúa ban đầy ân điển, có đủ lực lượng đem tài ba lỗi lạc ra để tổ chức cuộc đại hội T. N C. G. Bắc-Kỳ lần thứ nhất, tại nhà thờ Chính Nam-định, và đặt lễ riêng kính viếng các thánh tử vì đạo ở 7 mẫu ngày 25-10-36.

Các bạn về dự có tới 6000 người; sung sướng thay, một ngày đại hội anh em T. N. C. G. Bắc-Kỳ có dịp gặp nhau để trao đổi đạo lý, và cất tiếng reo mừng; Chúng ta chính thức nhận được anh em Bùi-Chu đi dự đông hơn hết. Ấy cũng bởi lòng nhiệt thành của Đức đệ nhị Giám mục khuyến khích vậy.

Đến khi hội nghị bế mạc, anh em chia tay kẻ Bắc người Nam, xem ra nhiều bạn còn mến tiếc bùi ngùi, nhất là các bạn Bùi-chu đã bị một dấu hỏi khó khăn in vào trong óc. Các bạn nói ra những giọng buồn tẻ ngắt : ôi thôi ! còn đâu là hi vọng : còn đâu là ngày vui thú nữa, các bạn tuyệt vọng : yếu nhân đức tin, các bạn, đâm ra chán nản ơ hờ, không còn nhớ tới lời Chúa phán : « bay xin thì Ta sẽ cho » sao ?

Hoàng thiên bất phụ hảo-tâm-nhân : Đức Cha Hồ-ngọc-Can thấy rõ tấm lòng nhiệt thành ước ao nên một trang T. N. C. G. của bạn trẻ toàn hạt Bùi-chu đã nồng nàn biểu lộ ra trước mặt Người trong những khi Người đi kinh lý thì ngày 1 Mai 1937 Người đã cho ấn hành một quyền nhỏ gọi là : « Điều lệ hội C. G. N. T. địa phận Bùi-chu ».

Ngày tháng thoi đưa, thời giờ thấm thoát mới sang đầu năm 1939 sổ tất niên đăng trình đã thấy toàn địa phận được hơn hai mươi hội cả chính thức cả dự bị. Đức Giám phần thì như ý hiểu lòng khát vọng của hội viên muốn trong địa phận nhà có kỳ Đại hội T. N. C. G. như ở Nam-Định năm 1936 và ở Hải-phòng 1938 phần thì tiện cho được dịp ruyệt hết các đoàn Thanh-niên trong địa phận cho biết đã tiến đến trình độ nào ? Có tuân theo tôn chỉ mục đích, hành vi mà Ngài đã chỉ trong điều lệ chăng ? nên hạ tuần tháng 3 1939 sau khi Ngài đã hết lòng cầu xin Chúa giáng phúc lành để Ngài được vững lái chở các bạn T. N. C G đi qua bể cả đang bị sóng to gió dữ giập vùi thì Ngài liền hạ bút châu phê và cho phát hành tờ thông điệp về cuộc đại hội như sau này :

THƯ THỨ LII

Về Công Giáo Nam Thanh đại hội

« Đức Thầy Dominicô Maria nhờ ơn Đức Chúa « Giời cùng tòa Thánh làm Giám-Mục tòa hiệu « Zenobia xem sóc địa phận Bùi-chu.

« Gửi lời kính thăm các Cha cùng chúc lành « cho các hội C. G. N. T. khắp cả địa phận được « bằng an trong Chúa cùng được hay.

« Trong thư trước Thầy đã nói năm nay ban « phép cho C. G. N. T. hợp nhau mừng lễ Thánh « quan Thầy cả cho long trọng ; nhưng Thầy chưa « nói mừng lễ tại đâu, ngày nào cũng chưa nói sẽ « tổ chức cuộc lễ thể nào, chương trình làm sao ? « Nay đến kỳ phải nói, để liệu cho kịp ngày lễ.

« Vậy về nơi, thì thầy định cử lễ tại đền Thánh « Phú-nhai tuy không trung-độ, mà cảnh ngộ thích « thời sẵn nhân-tài, sẵn khí cụ, cho nên tiện mà « chưng bày cuộc lễ cho nguy nga ; về ngày thì 30 « Avril sau đây. Còn về cách tổ chức và chương « trình thì phải bàn tính vuối nhau trước, rồi mới « nhất định được việc sau. Vì chưng hội Nghĩa « binh Thánh thể, thì rễ : chúng là con nít bé thơ, « ta dắt nó đi đàu thì nó đi đấy, ta cho bánh thì « ăn bánh, ta cho kẹo thì ăn kẹo, ấy là xong, « chẳng ai chấp xét nó điều gì.

« Nhưng Nam-Thanh thì khác, hẳn đã thành « nhân, thập mục sở thị, thập thủ sở chỉ ; lại mình « phải lo lấy việc mình, chẳng phải ai lo cho, nên « phải lo cho hẳn hoi mọi vẻ, đừng để cho ai chê « được điều gì ;

« Vậy chương trình về việc đạo thì Thầy định « thế này : 1° Chiều áp lễ sẽ rước kiệu tượng Thánh « Giuse từ họ Bắc-tỉnh về đền Thánh Phú-nhai ; « đến nơi thì nghe giảng, đoạn làm phép lành Mình « Thánh tại giữa sân đền thờ.

« 2. — Ngày chính lễ, 7 giờ rưỡi, rước Đức Cha « ra đền thờ làm lễ hát. Trong buổi lễ có giảng.

« 3. — Lễ hát rồi, nghĩa-binh xứ Phú nhai chầu
« giờ thánh. Đoạn Nghĩa-binh các xứ chầu một giờ.

« Xong rồi C. G. N. T. các xứ đổi thay mà chầu
« cho đến 2 giờ chiều.

« 4. — Đến 3 giờ chiều thì rước Kiệu Mình Thánh
« chung quanh làng, đoạn làm phép lành Mình
« Thánh, rồi thì giải tán.

« Hai lần khi rước Kiệu thì đoàn Scout Lục-
« thủy và Phú-nhai lo trông nom cho đâu đó giữ
« phép tắc nghiêm trang và làm thinh ắng lặng.

« Khi rước Kiệu Mình-Thánh thì ai đâu quì đấy,
« đừng chạy chỗ này sang chỗ khác. Giữa đường
« có giải chiếu thì không nên quì, vì là đường sẽ
« Kiệu Mình Thánh đi qua.

« Theo Kiệu Mình Thánh chỉ có các Cha, các
« Thầy tràng Lý-đoán. C. G. N. T. và một đoàn
« Nghĩa-binh tung hoa thôi.

« Năm ngoái ngày lễ Nghĩa-binh Thánh Thể đại
« hội, khi rước Kiệu thì toàn Nghĩa-binh đi rước
« mà thôi. Năm nay C. G. N. T. đại hội cũng vậy.
« Thầy muốn để cho toàn C. G. N. T. đi rước,
« chỉ có thêm đội quan viên và 2 phường : bát âm
« và Tây nhạc, Phú-nhai. Song phải biết rằng :
« Nghĩa-binh đi rước Kiệu, có cầm cờ mới đẹp ; nay
« C. G. N. T. đi tay không thì chẳng đẹp gì. Vì
« vậy C. G. N. T. phải có cờ trừ ra cờ quan Thầy
« và cờ hội, thì mỗi đoàn phải it là 24 lá cờ như
« cờ lớn của Nghĩa-binh, là cờ tòa-Thánh, cờ Việt-
« Nam và cờ Đại-Pháp. Cán cờ dài 2m50, sơn đỏ,
« ở trên có lưỡi đồng. Lá cờ phải dài 1m50 và
« rộng 0m50 hay là hơn. Đoàn nào sắm không kịp,
« thì mượn tạm cờ Nghĩa - binh cũng được. Có
« thêm cờ ngũ hành càng tốt, song phải cho đẹp.

« Vả trong chính ngày lễ từ 10 giờ, các ban tri
« sự C. G. N. T. sẽ hội đồng mà bàn định một ít
« điều để cho các đoàn C. G. N. T. trong địa phận,
« đều được hợp nhất và ngày càng phát đạt. Có
« Đức Cha chủ tọa và các Cha tuyên-úy tham dự ».

« Ấy chương trình về việc Đạo việc hồn thì như « vậy; còn về việc đời, việc xác, thì Thầy để cho « các cha Tuyên-úy và các đoàn C. G. N. T. bàn « tính vuối nhau.

« Vậy có mời các hội C. G. N. T. các quí địa « phận chăng? -- Nếu mời thì khoản tiếp thế nào? « Thầy muốn có một tiệc chung để cho C. G. N. T. « cả địa phận cùng các quí địa phận được hợp « nhau mà chúc lành cho nhau.

« Về các sở tổn chung như thế, sẽ bổ phần làm « sao? Việc trần thiết làm sao?

« Vậy các Cha tuyên-úy hãy bàn tính vuối các « hội của mình, ý muốn làm sao thì viết vào « giấy, đến ngày thứ năm tuần Thánh đi chào « đầu, sẽ gặp nhau mà nhất định. Cha Tuyên-úy « nào ngày ấy không đến được, thì hãy giao giấy « mình cho một Cha khác đưa đến cho hội được « biết ý kiến, của đoàn mình.

« Ngày ấy khi đã hội ý xong, sẽ tạm đặt một « ban trị sự để lo các việc lễ cho thanh thỏa.

« Bấy lời xin các Cha cùng anh em C. G. N. T. « cũng cầu nguyện cho thầy cùng.

Nay kính

Đã làm thư này tại Bùi-Chu giám-mục tòa.
Ngày 23 Mars năm 1939.

† HỒ-NGỌC-CẨN Vic. ap.

TIẾNG chuông cảnh cáo vang lừng, đương lúc các bạn T. N. ngóng đợi mong chờ ở chốn xa xăm, thì tiếp được tin cánh hồng quí báu, lôi kéo các bạn về để vui cùng ông Thánh Giuse là quan thầy: quí hoá thay! Đang khát lại được uống nước Rodin vào như trút được gánh nặng nề mà các bạn vẫn khổ tâm đeo bên cạnh. Sung sướng cũng như đàn chiên non đang lạc, nay gặp mẹ nhân lành, Mầu nhiệm thay!

Bức thông điệp đã làm cho các đấng, các bạn thỏa mãn vui mừng: cho bõ những ngày chờ đợi, các bạn lên tiếng khoe rằng. « Các bạn sẽ được nương bóng cây Tòng, mà đội đầu hoa Cần, để phô sắc khoe mầu cùng quần chúng».

Ca rằng :

Đạo thánh Chúa ngày càng rộng sáng,
Đuốc Đa-minh soi rạng khắp hoàn cầu,
Bạn Thanh-Niên địa phận Bùi Châu
Thánh Joseph nhận làm đầu sư biểu
Ngày đại hội tuyên ra phụng cáo
Các Thanh-Niên hội giáo rất hoan ngênh,
Lễ Thánh Sư mở tiệc linh đình
Ban tổ chức cũng lập thành cơ chỉ

ĐOẠN II

Tự khi lập ban tổ chức cho đến hết tờ thông tin thứ I của ban tổ chức

Sau khi các Cha Tuyên úy nhận được công-văn của Đức Giám thì 9 giờ hôm 6 - 4 các Cha đã lần lượt kéo về đủ mặt tại dinh Đức Giám Bùi-chu. Không nói thì ai cũng hiểu rằng: Cuộc hội họp này long trọng đến bậc nào. Chúng ta trộm ngó vào trong một tòa đạo đức, thấy sự uy nghiêm, tề chỉnh, dẫu chẳng có trang hoàng rực rỡ: mà cách bài trí có vẻ nên thơ, trong gian phòng yên tĩnh, ta phảng phất như có Chúa Thánh Thần hiện xuống chủ hội đồng này, rồi mới đến Đức Cha, có lẽ lúc đó Quan thầy Giuse chúng ta ở trên thiên đàng đang ôm gối Đ. C. Cha mà mỉm cười thì phải. Đoạn Đ. Cha và các Cha Tuyên úy cùng nhau đàm đạo chừng 2 tiếng đồng hồ, một cách êm đềm, thì chúng ta được tin chính thức các Cha ấn định mấy khoản về dịp lễ quan thầy T. N. C. G. địa phận Bùi chu sẽ cử hành tại Phú nhai như sau này ;

1·) Mời các hội Nam thanh các qui địa phận.

2·) Đãi cơm các nơi có giấy mời và hết thay anh em Thanh Niên trong địa phận.

3·) Việc trần thiết tại Phú nhai : dựng ba thể lâu ở giữa đường kiệu Thánh Thể, chung quanh làng hai bên phải giồng toàn trúc đoạn, trên căng vải, dưới giải chiếu và dựng 60 cây cờ to, cùng nhiều cây nhỏ theo con đường tự họ Bắc-tỉnh về đền thánh : việc này sở cậy Cha Chính, Cha Tuyên úy, Quan viên và anh em T. N. Phú-nhai.

Đức Cha Cẩn chủ hội đồng

4·) Hội đồng bầu riêng mấy Cha thành ban tổ chức tạm thời như : Cha tuyên úy Lục thủy, Bùi-chu, Phú-nhai, Liên-thủy, Trung-linh, Kiên-lao ; các Cha này được cử thêm T. N. trong hội mình ra làm ban trị sự tạm thời tùy tiếp để tiện việc dịch sử các công việc kỳ đại hội.

5·) Ban Tổ chức bất kế chính ngạch hay phụ tiếp sẽ trù tính cần những việc : Thu tiền mỗi hội trong địa phận, mời các quan, các Cha Tuyên úy và anh em T. N. các qui địa phận.

Sửa dọn bữa cơm chung. Thu xếp nhà trọ v. v.

6·) Tiền tài nhu phí kỳ đại hội sẽ lấy vào các nố sau này :

a) Công quĩ các hội ; *b*) Kính xin các Cha, công đức mấy người giáo hữu ; *c*) Xin nhà thờ chính ngày đại hội ; *d*) Bán dấu hiệu « kỳ đại hội ».

7·) Lấy tiền quỹ các hội sẽ chiều theo phương châm này : hội tự 1 đến 50 người sẽ lấy 15$00 ; tự 50 đến 100 sẽ lấy 30$00 cứ vậy mà tính lên.

Ấy là những khoản phiên hội đồng thứ nhất về kỳ đại hội đã ấn định mà Đức Cha đã cho ban bố khắp địa phận ngay.

Sáng ngày mồng 7 mới tám giờ tại sở Phú-nhai đã thấy các Cha trong ban tổ chức tạm thời là Cha giáo Thùy, Cha tràng Huy, Cha Hy, Cha Huyền và Cha Hảo đệ trình Cha Chính các khoản phiên hội đồng hôm qua đã ấn định. Người niềm nở đón tiếp các Cha cùng vui lòng đồng ý các điều hội đồng đã ấn định mà Đức Cha đã châu phê. Khỏi mấy phút đồng hồ, sau khi, Cha Chính cùng các Cha đã bàn soạn tán dương mấy lời về cử chỉ hội đồng hôm trước thì Cha tràng Huy đại diện các Cha trong ban tổ chức xin Cha Chính chiêu tập Hội đồng có đủ mặt các Cha trong ban tổ chức ngay ngày hôm nay vào quãng 2 giờ chiều để trù tính mấy việc khẩn cấp đã dự trong phiên hội đồng trước, kẻo không đủ thời giờ, vì kỳ đại hội đã gấp đến. Cha Chính liền ưng ngay, thì chiều ngày ấy hồi 2 giờ ruỡi, trong căn phòng tiếp khách của Cha Chính đã thấy đủ mặt các cha trong ban tổ chức đang nghiêm trang đàm luận êm đềm tử tế dưới quyền Cha Chính chủ tịch. Khỏi ba giờ đồng hồ tức là 5½ ban chiều mới thấy các Cha từ giã Cha Chính mà chia tay giải tán.

Quý hóa thay tấm lòng nhiệt thành, mau mắn

thay, công việc lo toan. Xứ Quần-cống cách Phú-nhai chỉ chừng 4 cây số nhưng đường đi thật trắc trở, lối lại thật khó khăn thế mà sáng ngày mồng 8 mới 7 giờ mười lăm tôi đã tiếp ngay được tờ thông tin thứ nhất của ban tổ chức mà

Cha Chính Uyên chủ hội đồng

Cha Chính đã châu phê các Cha đương sự ký kết như sau này :

« Trọng kính các Cha Tuyên-úy, thăm các anh
« em T. N. C. G khắp Địa phận Bùi-Chu. Chúng tôi
« là năm Cha mà Đức Cha, Cha Chính các cha đã
« tuyển cử vào ban tổ chức các việc về kỳ Đại hội

« T. N. C. G. lần thứ nhất như Đức Cha đã tuyên « bố trong tờ Thông điệp vừa qua. Vậy trước « hết chúng tôi xin kính chào các Cha Tuyên-úy, tỏ « mặt cùng anh em và xin các Cha các anh em gia « công cầu nguyện để chúng tôi tổ chức mọi việc « cho hoàn toàn ; sau là đưa tin để các Cha các « anh em biết mà đồng lao cộng tác ngay mấy việc « rất quan trọng về kỳ đại-hội như sau này : »

1) Chiều ngày mồng 7 Avril này ban tổ chức chúng tôi đã họp hội đồng lần thứ nhất tại Phú-nhai có Cha Chính chủ tọa để chọn lựa những T. N. khả đáng trong các hội lân cận vào thành tổ chức hạ ban như đã định trong khoản thứ bốn ban hội-đồng Bùi-chu ngày 6 tháng tư này. Sau khi chọn lựa kỹ càng thì chúng tôi thấy trúng tuyển những anh :

Chánh hội : Đinh-xuân-Thu H. T. N. T. P. N.
Phó hội : Đỗ-khắc-Thọ H. T. N. T. C. G. Bùi - chu
» Ph.-công-Khuông H.T.N.T.C G. Trung-linh

Chánh thư ký :	Trịnh-tiến-Gián	Lục-thủy
Phó thư ký	Phạm-văn-Chỉnh	Liên-thủy
	Nguyễn-tri-Cứ P. H.	Phú-nhai
	Anh Chánh hội trưởng	Kiên-lao
	Anh Rật hội viên	Lục-thủy
	Vũ-văn-Phúng T. K.	Bùi-chu
Chánh giám sát :	Đinh-điền-Mô P H.	Phú-nhai
Phó giám sát các anh	Đinh-nam-Thái	»
	Đinh - Trấp	»
	Đinh-ngọc-Uyển	«
	Đinh-ngọc-Am	»
	Vũ-văn-Hàm	Bùi-chu
	Phạm-văn-Hiệp	Liên-thủy
	Anh Giám sát	Lục-thủy
	Trần-văn-Kiệm	Trung-linh

Ban bổ chức

« B) Chiếu khoản thứ 7 của hội đồng tại Bùi-chu
« thì chúng tôi được lấy vào tiền công quỹ các hội
« cứ kiểu cách hội đồng ấy đã ấn định. Vậy xin
« các Cha và anh em theo đấy mà đệ tiền cho
« chúng tôi ngay tự hôm nay cho đến hết ngày 18
« Avril này. Quá hạn ấy chúng tôi sẽ thân hành
« thu nhận, nhưng phí tổn (?)

« C) Các tiền chỉ về việc đại hội xin đệ thẳng ngay
« về Cha Chính mà nên lĩnh vi-bằng chắc chắn.

« D) Xin cho ban tổ chức biết ngay hội Cha bao
« nhiêu anh em đi dự lễ, dự cơm. Con số này các
« Cha gửi cho Cha nào trong ban tổ chức cũng được.

« E) Cũng chiếu theo khoản 7 về hội đồng Bùi-chu
« thì số tiền chi phí còn trông vào giáo hữu hảo tâm
« vậy xin các Cha các anh em gia công phổ khuyến
« giúp mà hoặc chúng tôi có cử người nào trong tổ
« chức hạ ban đi lo toan việc ấy thì xin vui lòng trợ
« lực cho.

« Mấy khoản cần thiết về kỳ đại hội xin các Cha
« các anh em vui lòng nhận và thi hành ngay.

Nay kính

Tờ này làm tại Phú-nhai ngày mồng 7 Avril 1939.

Ban tổ chức ký.

Cái tin chính thức của hội đồng quan trọng kia vừa mới chuyển vào lòng anh em, thì tờ thông tin của ban Tổ-chức, liền đồ giồn ngay lại ; tựa vào thời cục tôi có thể nói được rằng : hơn 2000 quả tim của T. N. địa phận Bùi, lúc ấy hồi hộp khắc khoải ; hãm lại không được, mà phải phát tiếng ca rằng :

Ban Tổ chức đã thành cơ chỉ,
Hội T. N. như ý sở cầu ;
Tờ thông tin chuyển khắp đâu đâu.
Mọi đấng bậc hẳn hướng chiều một mối ;
Quả mỹ mãn về kỳ đại hội,
Anh em ta mong mỏi tự đây.

ĐOẠN THỨ III

Nói về cách hành động của ban tổ chức sau tờ thông tin thứ nhất cho đến ngày khai mạc.

Ai tả được dạ mừng vui, lòng náo nhiệt và chí hi vọng nồng nàn anh em T. N. toàn địa phận sau khi đã được nghe Cha Tuyên-úy mình ban bố hai tờ Thông điệp của Đức Cha và ban tổ chức mở lối bắt đầu, tra tay làm việc vào kỳ đại hội. vì thấy những đềm đưa lại cái kết quả mỹ miều của kỳ đại hội tự đấy các Cha Tuyên-úy và các anh em tôi nhận thấy rõ ràng, sẵn sàng lòng dạ để thi hành mau mắn, không những về các điều Đức Cha, Cha Chính và ban tổ chức đã thông tin mà lại những điều sẽ truyền bá. Chứng tỏ lòng thành thực ấy hiển nhiên trong các bó hoa thiêng liêng anh em gửi cho ban tổ chức kể từ ngày 15 cho đến ngày 30 Avril và số tiền cung số hội viên đã gửi đúng hạn như tờ Thông điệp thứ nhất chữ B) của ban tổ chức. Còn ban tổ chức bất kế thượng hạ sau khi đã chuyền tin về mấy điều cần thiết thì cứ đằm thắm lo toan ân cần thu xếp, lấy tận nhân lực hòa lẫn ơn trên, sao cho việc hành động trước sau và chính ngày đại hội được chu toàn hoàn tất. Tôi thấy rõ sự khôn ngoan ban tổ chức đã lĩnh được tự tay Thánh Giuse đấng đã làm tiêu biểu trong nhà Đức Mẹ, đã lo toan mọi vẻ thỏa thuê, rầy Người làm đầu một gia đình rộng lớn toàn thể T. N. Địa-phận Bùi-chu, lẽ đâu Người chẳng phù trì giúp đỡ để ban tổ chức lo liệu việc gia đình Người trong kỳ Đại hội cho hoàn toàn cẩn thận. Ban tổ chức đã biểu lộ sự khôn ngoan ấy ra rõ ràng trong những lời hô hào và hai bản chương trình ở báo chương, những biên bản của ba kỳ hội đồng trước ngày đại hội cùng những niêm yết trong chính ngày đại hội. Các tự tích ấy tác giả còn thu thập nguyên văn xin viết sau đây cứ thứ tự thời giờ mà ban tổ chức đã hành động.

A) Về lời cổ động thì roang roang luôn trên ba số báo Trung-hòa là số 2226 ra ngày 22 Avril 1939

số 2227 ra ngày 25 Avril và số 2228 ra ngày 28 Avril 1939 những nhời này :

Ngày 30 Avril 1939

Đại-hội-nghị lần thứ nhất của Công-Giáo Nam-Thanh Bùi-chu họp đoàn ở đền thánh Phú-nhai.

« Ban tổ chức kính mời các Đức Cha, các Cha, « các quan chức và các hội Công-Giáo Nam-Thanh « quý địa phận về dự.

« Các anh em các hội về dự cho đông đủ để :

Tỏ bày sức mạnh.

« Cùng nhau lo toan xây đắp nền tảng mới cho « xã hội tương lai.

« Quyết định phương thế thực hiện cái hoài bão :

« Giúp Hội-Thánh, mở nước Chúa.

* * *

Xin chú ý

« 1°) Xin các hội gửi sổ danh sách các hội viên về » Đại-hội-nghị cho ban tổ chức ở Phú-nhai. Gửi sổ « danh sách về rồi mà sau còn nhiều T. N. muốn « về dự, thì xin gửi sổ tiếp theo ngay, và liệu cho « các T. N. ấy có đủ dấu hiệu và băng Đại-hội.

« 2°) Xin hết thảy anh em xưng tội trước khi về « dự Đại-hội, và ai nấy đều chịu ơn trọng buổi lễ « ở đền thánh Phú-nhai.

« 3°) Xin anh em nhớ cần phải cổ động cho « nhiều T. N. chưa nhập hội về dự Đại hội để họ « hiểu ý nghĩa của Công-Giáo Nam-Thanh.

« 4°) Lại cổ động khuyến khích cho nhiều người « già trẻ nam nữ về dự hội nghị đều xưng tội trước « lễ nữa. Đó là một điều cốt yếu trong kỳ Đại-hội- « nghị này mà Đức Cha ước mong anh em Công- « Giáo Nam-Thanh chúng ta phải lưu tâm.

« B) Về chương trình thì một bản, về thời giờ và các bậc vị vọng hành sự ; một bản về nghi tiết và y

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE R.F. IMPRIMÉS

phục. Bản thứ nhất báo Trung-hòa số 2227 đăng cáo thế này :

Chương trình về thời giờ cuộc Đại-hội N. T. Bùi-chu.

« Cuộc Kính Thánh-sư và kỳ Đại-hội toàn thể « Thanh-Niên địa phận Bùi-chu sẽ mở vào ngày « 29-30 Avril 1939 theo chương trình sau đây :

« Ngày 29 hồi 14 giờ kiểm cờ hiệu, cờ quan thầy, « cờ nhỏ và duyệt hết thảy các đoàn T. N. trong địa « phận trước đền thánh Phú-nhai. — Hồi 16 giờ khì « cuộc cung nghinh Thánh-sư do Cha Già Lương « quản hạt kiêm Tuyên-úy xứ Ninh-cường chủ sự. — « 17 giờ 30 nghe giảng công khai do Đức-tiên Khởi « Giám-Mục Việt-Nam diễn thuyết. — 18 giờ cử đại « triều Thánh-Thể do Đức đệ-nhị Việt-Nam Giám- « Mục chủ sự.

« Ngày 30 hồi 5 giờ 30 Đức Cha Cần làm lễ và cho « các anh em T.N.C.G. rước lễ — hồi 7 giờ 30 kính « rước Đức Cha Phát-diệm, cử hành đại lễ sau bài « Phúc-âm thứ nhất Cha Trần-đình-Lục giữ việc địa- « phận Bùi-chu sẽ đăng đàn diễn thuyết về (Cuộc « đời Thanh-Niên và tình liên lạc thánh Giuse cùng « anh em Thanh-Niên) — 9 giờ 30 Trạng-sư Nguyễn- « huy-Lai diễn thuyết (T. N. C. G. đối với xã hội) « tại cao đài cuối đền thánh Phú-nhai — 10 giờ 25 « mở cuộc hội nghị long trọng cho toàn thể T. N. « và Hướng đạo tại phòng giấy ban tổ chức có Đức « Cha Cần chủ sự, các Cha Tuyên-úy tới dự - 11 giờ « 30 thiết cơm gia đình kính các Đức Cha các quan « khách và đãi hết các T.N.C.G. đã đến dự cuộc, tại « nhà dẫy nam đền thánh — 15 giờ cử cuộc Kiệu « Thánh-Thể long trọng—16 giờ 30 Cha Hoàng-sinh- « Huy một Cha trong ban tổ chức diễn thuyết về « hai chữ : «Kiên nhẫn» và tuyên bố bế mạc.

Còn chương trình về nghi tiết và y phục thì ngày 25 các hội T. N. trong địa phận đã tiếp được tờ thông tin thứ hai của ban tổ chức như sau này :

« *Phú-nhai le 24 Avril 1939*

« Ban tổ chức kỳ Đại hội Công-giáo Nam-thanh « Bùi-chu đã họp hội đồng lần thứ ba tại Phú-nhai « nhà anh Thu chánh hội tổ chức hạ ban đủ mặt các « Cha các anh về cả hai ban tổ chức thượng hạ có « Cha Chính chủ tọa để luận đàm về nghi tiết cùng « y phục kỳ Đại-hội thì ấn định thể này :

Về nghi tiết khi đi rước :

1·) Cờ Đại hội tiên phong.
2·) Cờ ngũ hành đi hàng năm.
3·) Đại cổ họ Sang ti (Phú nhai)
4·) Hội trác Phan lân (Phú nhai)
5·) Hội nam nhạc (Phú nhai)
6·) Hội trắc họ Nam điền
7·) Hội trắc Đông lân (Phú nhai)
8.) Hội nam nhạc Nam lân (Phú nhai)
9·) Thánh giá nến cao (Phú nhai)
10) Nghĩa-binh theo thứ tự này : Vạn-lộc, Trung linh, Liên-thủy, Bùi-chu, Phú nhai.
11·) Nam-thanh các xứ theo thứ tự này :
a) Quần-vinh, Quỹ-nhất, Quần-liêu, Liễu-đề.
b) Tứ-trùng, Xương-điền, Kiên-chính.
c) Triệu-thông, Xuân-dục, Quần-phương, An-đạo, An-nghĩa, Hai-giáp, Ninh-cường.
d) Phú-an, Nam-lạng, Trung-lao.
e) Báo-đáp.
g) Thức-hóa, Quất-lâm, Thiện-giáo, Phú-ninh, Phú-nhai (Phú-nhai đem theo tây nhạc)
h) Trung-linh, Lục-thủy, Kiên-lao, Liên-thủy, (Liên-thủy đem theo tây nhạc) Bùi-chu.
12·) Viên chức mặc áo thụng xanh
13·) Bắc nhạc họ sở tại
14·) Các sinh viên trường Giáo-lý
15·) Kiệu Thánh sư

16) Đại cồ họ Lái-Tim Phú-nhai

17) Năm anh em Hướng đạo giữ trật tự.

Về y-phục

1·) Các hội đoàn khác thì cứ theo luật hội mình và thói quen mà y phục chỉnh tề như các đám đại lễ xưa nay.

2·) Còn anh em Thanh-Niên trong địa-phận thì y-phục hội nào tùy theo hội ấy đã sắm sẵn, miễn là mỗi một hội phải tuyền một lối như nhau. Nhưng hết thẩy phải đội khăn thâm, đi giầy, mang ô thâm và mang dấu hiệu trừ theo âu phục.

Lời dặn :

1·) Giữ trật-tự trong cả 2 ngày đại hội do ban tổ-chức cùng đoàn Hướng-Đạo Lục thủy Phú-Nhai và 6 người lính tùy hành.

2·) Cờ hiệu cờ Quan thầy của hội nào đi với hội ấy. Cờ hiệu đi đầu, cờ Quan thầy đi giữa. Còn các cờ ảnh khác đi giữa nam quan.

3) Khi đi rước Thánh-Thể và kiệu Quan thầy các anh em N. T. phải đi nghiêm trang cung kính. Lúc kiệu Quan thầy nên chia bè đọc kinh sốt sắng.

4·) Anh em N. T. về dự lễ không kể y phục theo điều lệ hết thẩy còn phải đeo huy chương đại hội.

5.) Giữ trật-tự trong các hội N. T. khi đi rước do các cha tuyên-úy về mỗi một hội.

6·) Hát lễ bài Kyrie Impérial các hội sẽ chia bè hát với các thầy Giáo lý – Khi kiệu Thánh-sư về tới cuối đền thánh các anh em N. T. sẽ hát bài Credo – Sau mỗi lúc hội họp các anh em toan chia tay mà về nhà trọ, anh em sẽ đồng thanh xưng hô những nhời sau này :

Sáng danh Đ. C. Giêsu làm vua Vinh hiển, Giuse thánh cả. Vạn tuế Đức Thánh Cha.

Vạn tuế các Đức Cha.

Vạn phúc các Cha Tuyên úy và các anh em Thanh-niên.

7.) Các anh em lúc rước lễ khi lên xuống rất nền nghiêm-trang cung-kính và cứ tiến thoái hàng đôi.»

Khôn khéo thay, công việc trù liệu, cách thức lo toan của ban tổ chức lại còn biểu lộ ra trong hai bức biên bản.

Một bức về kỳ hội đồng lần thứ hai như sau này:

Hôm nay là mười ba tháng tư năm 1939 ban hội đồng lần thứ hai của ban tổ chức về kỳ Đại hội đã họp bàn tại nhà anh Thu chánh hội tổ chức hạ ban có đủ mặt các Cha các anh về cả hai ban sau khi đã cùng nhau đàm luận thì ấn định những khoản sau đây:

1·) Về việc thu tiền nếu hết hạn đã chỉ trong tờ thông tin thứ nhất của ban tổ chức thì Cha tràng Huy, Cha Hảo, Cha Hi sẽ đại diện thân hành thu nhận, có anh Rật phó thư-ký tùy hành.

2·) Bữa cơm gia-đình cho người thầu biết sẽ có hơn kém 2000 người dự.

3·) Cho in thiếp sắc đỏ để anh em T. N. địa phận nhà và thiếp trắng để T. N. quí địa phận cầm lúc vào dự cơm.

4·) Việc in chương trình và thiếp trắng, đỏ ủy thác cho anh Đỗ-khắc-Thọ phó-hội tổ chức hạ ban.

5·) Thư mời các Đức Cha, các Cha, các quan khách các thanh-niên các quí địa phận cùng các chương trình gửi đi các nơi chẳng kỳ trong hạt ngoài cõi sẽ thi hành tự ngày 16 Avril này.

6·) Các thư từ giấy má phải gửi đi xa thì nhờ các anh Hướng-đạo Lục-thủy gần thì sở ủy-giám sát của ban tổ chức.

7·) Việc đăng báo chương những sự thuộc về kỳ đại hội sở ủy anh Đ.-k.-Điện thư ký N. T. Phú-nhai anh Phúng thư ký N. T. Bùi-chu anh Kiền thư ký N. T. Liên-thủy song phải qua một Cha kiểm duyệt.

Nay lập biên bản

Tổ chức ban ký.

Còn bức biên bản về kỳ hội đồng lần thứ bốn ban tổ chức như sau này :

« Hôm nay là ngày 18 Avril ban hội đồng lần « thứ bốn của ban tổ chức cuộc kính Thánh sư N. « T. địa phận Bùi-chu đã họp bàn tại Phú-nhai « nhà anh Thu có các Cha : Hảo, Huy, Hi, Huyền « và hầu hết các anh em về hạ ban sau khi đổi « trao ý kiến thì ấn định mấy khoản sau đây :

1·) Làm dấu hiệu kỳ đại hội để đãi các qui địa « phận và bán cho những người muốn vào dự cuộc « nào trong kỳ Đại hội ; dấu hiệu đãi các qui địa « phận giá chừng 0$10 một, còn dấu hiệu để phát « cho T. N. địa phận nhà và bán cho người nội « hạt thì làm đáng giá 2 xu một việc này sở ủy « anh thư ký N. T. Phú-nhai.

2·) Sẽ thuê máy truyền thanh, việc này sở thì « Cha Tuyến úy Phú-nhai.

3·) May lá cờ kỳ đại hội để dùng tự khi khai « mạc cho đến khi giải tán, cờ này sẽ lấy hiệu « Tòa Thánh và dài 3m rộng hai khổ vải tây. Việc « này sở ủy anh chánh hội N. T. Phú-Nhai.

4.) Làm băng đeo tay các người trong ban « tổ chức mỗi cái đáng giá 0$50 việc này sở ủy « anh Chánh hội N. T. Trung-linh.

5.) Kiểu mẫu cờ dấu hiệu, băng tay theo Cha « tràng Huy chỉ giáo.

Nay lập biên bản

Tổ chức ban ký

*
* *

Kẻ đã có tài lo xa, tức cũng khéo rự gần ban tổ chức đã tiêu liệu những việc phải có trước kỳ Đại hội thì tất nhiên càng phải chú vào chính ngày đại hội. Chứng quả ở những niêm yết mà mới sáng ngày 29 đã thấy nhan nhản gián liệt

vào các bức tường ở đường đi lối lại nhà thờ, phiền vì chính hai ngày Đại hội này ở sân đền Thánh và những đường chung quanh lân cận nhà thờ số người chen chật như nêm cối, nên dù tác giả đã phải mỏi gối chùn chân, cất đầu nghển cổ thì cũng chỉ nhận được hai bức; một bức riêng về việc xơi cơm, một bức về mấy khoản tạp khác. Tờ niêm yết về việc xơi cơm thế này :

« Kính trình các Cha tuyên-úy, xin cáo bạch cùng các bạn T. N. tới dự cuộc Đại hội. Theo chương trình thì hồi 11 giờ 30 ngày 30 Avril 1939 này chúng ta sẽ cùng nhau dự một bữa cơm gia-đình giản-dị ; nhưng để trong bữa cơm đó tỏ ra sức mạnh và sự hợp nhất thì ban tổ chức xin kính cáo các ngài mấy điều sau đây :

1·) Hồi 18 giờ ngày 29 Avril mời các Cha tuyên úy, các anh chánh hội trưởng tới phòng ban trị-sự mà lĩnh danh thiếp để phát cho các hội viên cầm vào dự cơm ngày mai.

2·) 11 giờ ngày 30 Avril thoạt nghe tiếng chuông lớn nhà thờ cảnh cáo thì hết thẩy các người có danh thiếp ban tổ chức mời dự cơm im lặng xum họp tại sân nam đền thánh.

3·) 11 giờ 30 khi nghe tiếng ban tổ chức chào mời hội nào thì hội ấy khoan thai bước vào phòng xơi cơm, mà anh chánh hội phải đi trước cùng đứng lại cửa mà nhận hội viên mình cho đến hết mới đi.

4·) Để tiện việc xếp đặt thì ban tổ chức sẽ mời theo thứ tự miền. Thứ tự ấy đã diễn ra trong tờ chương trình về nghi tiết. Vậy miền nào đứng với miền ấy, miền đàn anh đứng trong, miền đàn em đứng ngoài.

5·) Khi các hội viên vào dự cơm xin phiền nghe những người trong ban tổ chức dẫn chỉ.

6·) Đương lúc cầm thực tuy anh em được tự ...ôn ngữ, miễn giữ lịch-sự nghiêm-trang; do n... ...ý-tứ hễ nghe hiệu chuông của ban nhưng xin ...ng lặng để nghe lời giới thiệu hay tổ chức thì a... giọng chúc tử.

7·) Đương lúc cầm thực xin để danh thiếp trước mặt.

8·) Khi xơi cơm và cám ơ... đoạn các hội-viên ngồi gần cửa ra trước, trong ...a sau và đi nghiêm-trang lặng lẽ.

9·) Xin anh em chú ý việc quan trọng n...ày: lúc xum họp tại sân nam và khi tiến lui phòng ăn cơm, nên cần thủ sự lặng lẽ.

1·) Tuy nhiên ban tổ chức đã hết sức lo liệu bữa cơm chung này, nhưng phần thì tại nhân vô thập toàn, phần thì tại gia đình đông đúc nên hoặc sự gì khuyết-điểm xin anh em uyển chuyển cho toàn. »

Còn niêm yết về mấy khoản tạp không những anh em T. N. mà lại các người đến dự cuộc phải cứ, công nhiên gián các nơi tiện khán quan thể này :

« Ban tổ chức có lời chào hết mọi giai cấp đã đến dự cuộc và kính cáo mấy khoản để cuộc đại-hội được thêm vẻ nghiêm trang.

1·) Phòng ban tổ chức tại cuối nhà thờ một ngôi nhà lộng lẫy trước đây là trường Pháp-Việt phòng biệt tiếp các nhà báo cùng để trưng bày báo chí ở phía may cuối nhà thờ trước đây là Hội-quán N. T. Phú-nhai.

2·) Ai hồ nghi những khoản gì trong các chương trình niêm yết của ban tổ chức hay muốn hỏi điều gì ảnh hưởng đến kỳ đại-hội xin mời lại phòng ban tổ-chức — Ai muốn bàn hỏi vấn-đề gì về phong trào N. T. C. G. xin đến sở báo chi.

3·) Tuy ban tổ chức đã phí hẳn 3$ thuê người

quét tước luôn chung quanh nhà thờ cùng đường rước Thánh Thể trong quãng hai ngày. mặc lòng cũng xin đừng ai ném vất lá lẻo, bã giầu v. v. trong các nơi ấy.

4·) Mọi người chú ý cho đã có bốn phòng liệu việc cần ở gần sàn đền thánh đã có chữ đề rõ rệt.

5·) Ai muốn mua dấu hiệu kỳ đại hội thì lại phòng ban tổ chức và sở chưng bầy báo chương. Biên chép những tự tích của ban tổ chức vào đoạn này tác giả tự biết rằng, có thể khiến cho độc giả nhàm tai chán mắt, phần thì tại những tờ những bản ấy hầu hết đã qua mắt độc giả phần thì tại những điều trong các bản ấy cũng có điều nhỏ nhem lặt vặt nhưng thiển ý tác giả cũng muốn chư tôn tán dương cho những khoản hoàn toàn, bồi bổ những điều khuyết điểm mà ban tổ chức khiêm nhường tự thú trong khoản 10 yết thị thứ I. Bởi vậy tác giả cứ an tâm cậy vào độ lượng hải hà chư tôn mà biên chép rành mạch.

ĐOẠN IV

Tự khi khai mạc cho đến giờ công nghị. Phú-nhai một nơi thôn quê xưa nay vẫn lành và êm ái, vuối những xác thịt nặng nề, ở nơi đồng nước, bùn lầy, quanh năm vất vả, bạn sớm hôm vuối câu kinh tiếng hát ngày tháng giải sầu.

Phú-nhai đã được bao chùm đầy đạo đức, mấy chữ kinh thánh sư đại hội trước ngày 29-IV-39 đã thay đổi Phú-nhai ra kinh thành Nữu-ước bên Mỹ-châu đầy sự vui và hoạt động. Tự hôm 28-IV chúng ta đã thấy tứ xứ đổ về như nước chảy, đường Đò-quan Văn-lý trên ôtô lúc nào cũng chặtních lấy người, đường bộ, thủy đi về như bươm bướm, đòng như thế đến ngày 29, tiếng huyên náo ồn ào vang

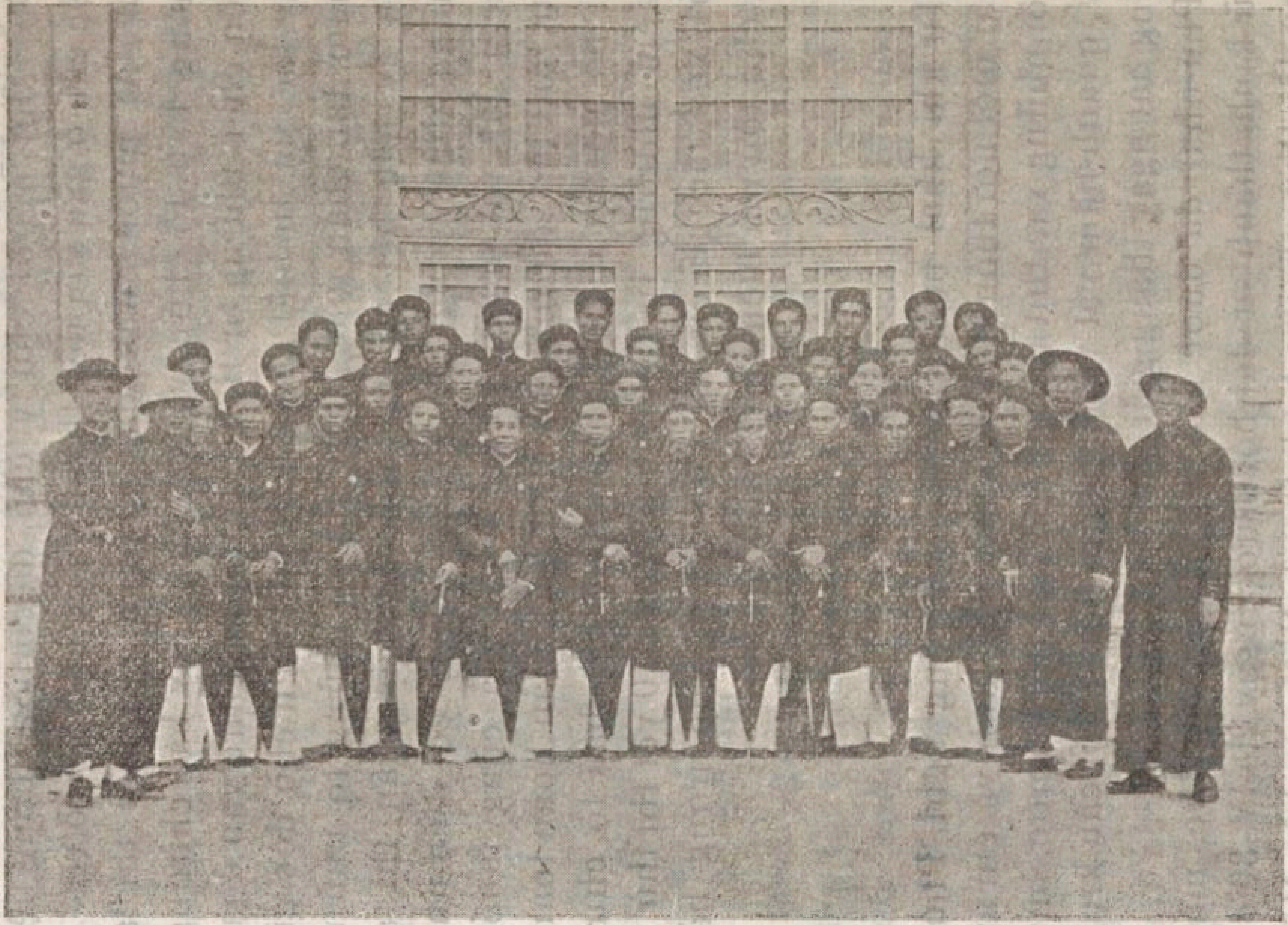

Lúc ruyệt các hội Nam Thanh

lên một góc giời tây bắc; đúng trưa 29 chung quanh đền thánh đã bao bọc một làn sóng người; đi lại không có chỗ chen chân, tiếng cười nói, tiếng gọi kêu, câu kinh nguyện, nhời khen lao, xen lẫn vuối tiếng hàng quà rao inh ỏi, không còn nghe rõ ai gọi ai thưa nữa, 2 giờ chiều cờ khai mạc đã thấy phất phới trên đầu muôn trùng người xô đẩy, tiếp theo ban tây nhạc thổi, [máy truyền thanh kêu, nhắc lại chương trình đã đăng Trung-hòa báo số 2227, đoạn các Cha ban Tổ-chức uy nghi kiểm duyệt các đoàn T. N. C. G. trong địa phận và các thứ cờ ta có thể nói đó là toán binh, sau khi thắng trận khải hoàn, rồi lũ luợt hàng ngũ phất phới đủ hạng cờ đủ mọi sắc, tự nhà hội quán của ban tổ chức ở Phú-nhai đi đến họ Bắc tỉnh chừng trên bốn cây số, để kịp bốn giờ chiều bắt đầu đại cung nghinh Thánh-sư cực kỳ long trọng về đền thánh, mà còn nghe diễn giải công khai và cử đại triều Thánh-Thể

Cuộc cung nghinh hoàn toàn kết liễu vào quãng 5 giờ 15; sau khi các hội đoàn và mọi giai cấp an bàn chính vị tùy theo cương giới ban Tổ chức phân chia mà các anh Hướng đạo đã kính dẫn, thì Cha Huy nhắc vào máy truyền thanh về bài diễn thuyết công khai sắp mở, giất nhời giới thiệu theo mấy tiếng Alors Alors mọi người vừa nín hơi lặng tiếng, thì giọng chuông thánh thót Đức Cha Cần chuyền qua máy truyền thanh những nhời vàng ngọc của Đức Cha Khâm-sứ và các Đức Cha đáp lại thiếp mời về kỳ đại hội như sau này:

1. -- Lời Đức Khâm-Sứ:

Tôi nghe Đức Thầy đã đốc sức tổ chức cuộc lễ quan thầy C. G. N. T. Bùi-chu cho long trọng, thì

tôi lấy làm mừng lắm. Thật một cuộc biểu tình như thế thì có sức làm cho những giai Thanh Niên sốt sắng, đạo đức mà lo việc rỗi linh hồn cùng thêm hăng hái mà lo việc Công Giáo tiến hành...

Vậy tôi xin tận tâm hợp ý vuối Đức Thầy vuối C. G. N. T Bùi-chu, vuối mọi người đến hội được gội nhuần ơn Chúa trong buổi đại hội này, và được kết quả mĩ miều về đàng Công Giáo tiến hành trong địa phận Đức Thầy.

2. — Lời Đức Cha Hà nội :

Tôi không thể đi Phú-nhai được mà chia vui cùng đoàn đô hội C. G. N. T. Bùi-chu trong dịp lễ Thánh Giuse là quan thầy hội, thì tôi xin hợp một lòng nguyện cùng Chúa giáng phúc cho đoàn Nam-Thanh dấu yêu này và làm cho ai nấy được thêm hăng hái mà lo việc Công Giáo tiến hành trong địa phận Đức Thầy.

3. — Lời Đức Cha Hải-phòng :

Tôi tiếc vì phải đi kinh lý, không thể đến dự lễ này. Vậy tôi xin hợp một lòng một ý dự lễ cách thiêng liêng và vui lòng làm phép lành cho mọi người đến dự lễ. Tôi chúc lành riêng cho các đoàn C. G. N. T. trong địa phận Đức Cha được nên như một cơ quân giúp việc mở nước Đức Chúa Giời trong địa phận, thầy điều nên như tông đồ mà phò giúp các đấng truyền giáo, và lấy lòng đạo đức, lấy lòng sốt sắng, cùng lòng ái mộ phần rỗi người ta như các Thánh tông đồ mà chung lo việc làm cho người ta giở lại đạo Chúa vì còn biết bao nhiêu kẻ đang mù lòa trong bóng tối tăm ngoại giáo.

4. — Lời Đức Cha Huế :

Thầy hết lòng hợp một ý cùng C. G. N. T. Bùi-Chu trong ngày lễ trọng Thánh Giuse là quan thầy hội, và Thầy làm phép lành chúc cho hội viên ai nấy được nỗ lực hứng tâm mà mở nước Đức Chúa Giời trong địa phận Bùi-chu.

5. — Lời Đức Cha Vĩnh-Long :

Thầy ở chốn xa xôi được hân hạnh nghe tin rằng C. G. N. T. Bùi-chu mở cuộc lễ Thánh quan thầy long trọng, xin hợp một lòng chung vui chúc cho hội viên ai nấy được lòng phấn chấn tu thân tiến đức hầu giúp tay cùng các Đấng trong việc Công Giáo tiến hành. »

Tiếng pháo tay của N. T. C. G., đáp lại nhời quí báu các Đức Cha, vừa tắt hồi thôi nổ, thì Tức Cha Tòng đàng hoàng rĩnh ngộ, điệu bộ khôi ngô khai đề qua máy luôn ngay bằng câu : « Lối Thanh Niên đi đàng nào, thì lão thành cũng vào nẻo ấy » ; tài hùng biện của nhà bác-học này, đến ngày nay còn ai phải lạ (bài riễn thuyết này toát yếu trong nhời các nhà báo tán rương kỳ đại hội ở đoạn thứ VII). Xong bài riễn thuyết của Đức Cha tiên khởi, kế đến ban phép lành mình thánh do Đức Giám đệ nhị, đoạn mọi người kết thúc buổi khai mạc bằng những nhời tung hô ban tổ chức đã chỉ ở chương trình thứ hai nhời giặn thứ sáu rồi giải tán.

Cuộc đại hội tới ngày khai mạc, ban T. N. khoái lạc lạ thường ; hành trang nghi vệ rợp đường, phụng nghinh kiệu giá sắp hàng nghiêm trang ; 5 giờ về tới thánh đường Giám đài giảng thuyết kỹ càng nguyên nhân, sáng mai chủ nhật chính tuần, cử hành đại lễ thập phần uy nghi, thật là thiên tải nhất thì

Rước Đức Giám ra làm lễ

Sang đến ngày 30 Avril giời vừa hưởng sáng, trên không trung, chúng ta nom còn lấp lánh bóng chị hằng, canh gác một đêm oi ả, chưa hết giờ lẩn bóng nghỉ ngơi, mà ở dưới kinh thành Phú-nhai đã đầy con chiên của Chúa, chen vai thích cánh để đón lấy hạnh phúc thiêng liêng, và chờ đến giờ rước Đức Cha cử hành đại lễ, chuông đồng hồ buông bẩy tiếng ngân nga ; ta thấy hơn 2000 Thanh Niên đã hàng ngũ chỉnh tề đứng trực, trông oai vệ uy nghiêm, ăn mặc điều đặn điểm thêm nhiều sắc sở do những lá cờ đủ thứ.

Đúng 7h30 hai Đức Cha từ nhà chung đi ra, có các Cha tùy tiếp, các sinh viên trường giáo lý, đoàn T. N. đã đón nghinh tiếp cả đấy rồi, đám rước rất tôn nghiêm lộng lẫy. Đức Tiên Khởi Giám-mục ung dung cử hành đại lễ, chỉ có những T. N. và những người có vé mới được vào nhà thờ chầu, lễ thế mà cũng chậtních một nhà thờ to lớn nhất Đông-dương như thế ! Giữa lễ Cha Lục diễn thuyết về « cuộc đời Thanh-Niên » và về tình liên lạc của Thánh Joseph mới Thanh-Niên » Cái đầu đề đó chúng ta đã được ngụ bao nhiêu cảm động, thiêng liêng, tình tứ (bài riễn thuyết đăng nguyên văn ở báo Đa minh bán nguyệt số 3 và số 4)

Lễ long trọng thật là vô giá,
Đức Cha Tòng chủ tọa cung hành,
Các Cha các hội Nam Thanh,
Các viên dự lễ chiên lành hợp nhau ;
Tiệc lễ xong bắt đầu hội nghị,
Chốn hội đường lễ chế phân minh,
Cùng nhau nghị luận chương trình,
Phong trào nhân-quả nhiệt thành riễn ra,
Ích chung giãi hết gần xa.

Đúng 9^h30 tiếng máy truyền thanh cất bổng mời các bạn T. N. C. G. tề tựu chung quanh đài kỷ-niệm giữa sân cuối nhà thờ để cảm tạ ơn hai Đức Cha và Cha chính cùng các Cha, khi anh em đã đông đầy đủ mặt chờ một lát, thì hai Đức Cha ngự ra, Cha Huy trong ban tổ chức đứng thay mặt cám đội ơn hai Đức Cha và các Cha bằng những nhời rất trân trọng mật thiết... Đức Cha đáp lại những nhời vàng ngọc, rồi tiếng pháo tay một góc giời ! Tiếp luôn Cha Huy giới thiệu trước máy truyền thanh, rồi trạng-sư Lai đăng đàn nói vào máy truyền thanh về N. T. C. G. đối với xã-hội và « hô hào các T. N. về việc Công Giáo tiến hành » ; Kế đến Ông Ngô-tử-Hạ cổ động T. N. hãy mạnh liệt trong việc tôn giáo nối nghiệp các thánh tử đạo tổ tiên......

Đoạn Đức Cha Hồ, các Cha Tuyên úy và T. N. C. G. vào nhà rất rộng lớn của ban tổ chức để hội nghị về mấy khoản cần thiết cho toàn thể N. T. địa phận.

ĐOẠN THỨ V

Tự giờ công nghị đến khi bế mạc.

Tại phòng ban Tổ chức sau khi chư tòn liệt tọa lặng lẽ êm đềm, thì Cha trong ban Tổ chức danh-dự Hoàng-sinh-Huy cất tiếng giới thiệu rằng : Thân lạy Đức Cha, trình Cha Chính và các Cha, theo chương trình về kỳ đại hội thì giờ này là buổi công nghị của mọi bậc có phận sự to đối với các hội N. T. địa phận, thật là một giờ nghiêm trọng, giờ mà nó tự tôn là giờ trung ương cuộc đại hội, tự phụ là cái cốt tử của việc bảo tồn các hội Nam-Thanh địa phận, giờ mà ban Tổ chức đã tiêu chí cái ý nguyện của nó trên bức tường kia từ 2 ngày nay là : « bầu ban tổng cục ; chọn lựa phong trào » vậy xin Đức Cha phán chỉ, các Cha đàm đạo, anh em trao đổi để đúng với giờ qui báu này ».

Cái chấm giất nhời Cha Huỳ vừa đánh thì Đức Cha uy nghi khai mạc hội đồng rằng :

« Vậy việc ta có ý bàn là việc lập Công Giáo Nam Thanh đoàn thể, nghĩa là hợp các hội C. G. N. T. khắp trong địa phận lại là một đoàn thể có một ban trị sự chung, để trông nom các việc chung của các hội C. G N T. và để tổ chức khi có cuộc lễ gì chung hay là cuộc hội gì chung, thí dụ như cuộc lễ ngày hôm nay bởi chưa có ban trị sự chung ấy, nên ta đã có ý lập ban trị sự tạm thời mà lo việc.

Vốn ta đã có ý lập đoàn thể ấy từ thủa đầu, cho nên đã chọn thánh quan thày chung cho các hội C. G N. T trong cả địa phận. Hễ đã có quan thầy chung, tất nhiên phải có đoàn thể chung ; cho được trông nom đoàn thể chung, ắt phải có một ban trị sự chung, ấy là như thượng nghị viện của các hội C. G. N. T. trong địa phận.

1°) Về ban trị sự : Cha Chính địa phận làm chánh Giám đốc Đoàn-thể và một Cha Quản-hạt (Chef district) làm phó Giám-đốc Đoàn-thể. Mỗi hạt lại cử một Cha làm phụ-tá. Trừ ra mấy Cha thì còn bầu trong các ông hội-trưởng một ông làm Chánh-trương hội và một ông làm Phó-trương hội, lại mỗi hạt còn cử một hội-viên trong ban trị sự làm trợ-vụ.

2°) Về cách bầu ban trị sự : Trừ ra Cha Chính Giám-đốc, thì các vị khác mỗi ba năm phải chọn lại, để thi nhau mà trị sự cho vẻ vang. Chọn Cha Phó giám đốc, thì do Cha chánh phó giám đốc và hai ông chánh phó trương đoàn thể bàn nghị với nhau mà chọn. Chọn mấy Cha phụ tá thì hạt nào chọn theo hạt ấy. Chọn Chánh Phó trương thì do Cha chánh giám đốc, chánh phó trương và các hội trưởng đầu phiếu ; song đừng chọn người cũ lại, trừ khi người ấy có tài đặc biệt đã làm ích cho đoàn thể nhiều, song chỉ được tái cử một khóa thôi. Chọn viên trợ vụ thì hạt nào chọn theo hạt nấy.

3) Nghĩa vụ ban trị sự — Chiều theo nhời nói trên ban trị sự phải quan sát các hội cách chung để đâu đó được thịnh vượng khi nghe hội nào không được chỉnh đốn, thì khuyên lơn an ủi để hội ấy một ngày một khuyếch trương. Khi có cuộc hội chung, thì ban trị sự phải đồng tâm hiệp lực mà tổ chức mọi việc cho hoàn toàn. Song tổ chức làm sao chương trình thể nào thì phải đệ Đức Giám duyệt-y. Cha chánh giám-đốc giữ sổ sách chung các hội cho nên hễ đệ nạp sổ tất niên thì Cha tuyên-úy cũng phải nạp danh sách hội viên mới cho Cha chánh giám đốc, bất cứ hội chính thức hay dự bị cũng vậy. Hằng năm mỗi hội viên chính thức điều phải góp một hào, dự bị góp năm xu, các ông trợ vụ thâu nạp cho Cha phụ tá, các Cha phụ tá chuyền nạp Cha chánh giám đốc Đó tức là công quĩ để khi đại hội hoặc lễ quạn thày chung, thì dùng của ấy mà chi tiêu khỏi phải bổ bán. Vì chưng năm năm mới có đại hội một lần để Kính Thánh-sư ; nếu hàng năm sung vào công quĩ như thế, năm năm chắc sẽ thành một món to, nếu hội viên càng đông, thì số bạc ấy càng nhiều Cha phó giám đốc phải có một quyển ngân sách cũng như Cha chánh giám đốc. Chẳng nên cho ai vay mượn cũng chẳng cần phải sinh tức cứ giữ nguyên vẹn số ấy là đủ. Ấy đại khái việc bàn định là như thế sau này các Cha có ý kiến nào hay muốn thêm vào mà ta xét là được thì cũng cho thi hành ».

Hết lời Đức Cha, các Cha và anh em vừa bắt đầu trao đổi ý kiến, chưa đầy 30 phút đồng hồ thì kim chỉ giờ đã vội vàng đâm đầu vào giữa con số 11, tức thì Cha Chính một vị ân cần mực thước. bế mạc luôn hội đồng bằng nhời, xin hạn trong vòng 3 chủ nhật, mỗi miền sẽ họp một tiểu ban hội nghị, rồi sẽ đăng trình ý kiến. Đoạn hội đồng giải tán.

Bức ảnh chụp sau lúc dự tiệc

Các địa phận Thanh Niên Công Giáo,
Hội hợp nhau đàm đạo thỏa-thuê ;
Đinh ninh chu đáo mọi bề,
Đông kim nam tiến đề huề nhất gia,
Tình liên lạc rất là vui thú,
Bữa cơm xoàng tân chủ hoan nghênh,
Cuộc vui nên một gia đình,
Ầm hòa thực đức chân thành xiết bao,
Hai ngàn có lẻ hợp nhau,
No say mùi đạo khát khao nhân lành,
Ước sau dự cuộc trường sinh.

Đồng hồ vừa ngân nga kêu 11 tiếng máy truyền thanh ráng động, hồi chuông lớn vang lừng, các bạn mới nhớ ra tới bữa cơm gia đình giản dị, bữa cơm tỏ sức mạnh của ngoài 2.000 anh em hợp chung để nâng cốc chúc mừng ; anh em vội vàng sum hợp ngay tại sân nam đền thánh để nghe ban tổ chức cất tiếng mời từng hội một, đã có anh chánh hội hướng dẫn và nhận lấy đoàn, khi các anh em vào yên vị đâu đấy rồi, thì trên mặt bàn ta thấy những danh thiếp một loạt trắng tinh của anh em các quí địa phận và một làn đỏ chói của anh em địa phận nhà mà anh em đã bày ra đó, trước khi anh em và các Cha Tuyên-úy bắt đầu dự tiệc thì Đức Cha Hồ có nói ít nhời rất rất ý vị và cảm động Tiếp luôn anh Trần-đình-Kỷ hội trưởng T. N. C. G. Hanoi thay mặt toàn thể Thanh Niên cám ơn Đức Cha và ban tổ chức những nhời cảm động, này các bạn sẽ thấy trong đoạn thứ bẩy nói về các nhà báo tán dương cuộc đại hội là thể nào.

Các viên chức cuộc vui đã mãn,
Dạo quanh đền phóng nhãn du quan ;
Ba giờ chiều sắp sửa bài ban,
Kiệu Thánh Thể liên đoàn đi chỉnh chện.
Cờ đại hội uy nghi tiền tiến,
Đoàn Nam-Thanh sặc sỡ rợp phương giời ;

Các quan viên mũ áo sắp bày,
Trường lý-đoán học sinh ngoài bốn chục,
Trông nghi vệ thật là ngoạn mục,
Hai giám - đài hộ giá cực uy nghi,
Linh - da gần sáu chục hộ tùy,
Tiệc long trọng xưa kia chừng ít có.

Anh em đang hớn hở vui cười, thì bóng kim ô đã xế đỉnh đầu, mà máy truyền thanh của ban tổ chức đã vang lừng kêu gọi luôn luôn 3, 4 lần : « giờ rước Thánh Thể đã tới rồi, các bạn ta hỡi mau mau sửa soạn để cuộc đại hội vẹn toàn ».

Thế là các bạn T. N. hốt hoảng tìm nhau rồi hội nào đứng ra hội ấy, để chờ đến giờ kiệu Thánh Thể, theo như chương trình đã định ; đúng ba giờ khởi hành cung-nghinh Thánh-Thể tự đền thánh ra cổng may, qua một con đường bắc rải hơn 350 thước tây rồi đến một tạm làm trên sông rất tài tình và lộng lẫy, chầu phép lành ở tạm này, đoạn lại rước qua con đường tây rải hơn 260 thước tây thì lại qua một tạm cũng làm trên sông thành như cầu nữa, tạm này càng rực rỡ nguy nga hơn, chầu phép lành trong tạm này, đoạn rước qua con đường nam rải hơn 400 thước tây mới đến đài cao nhất giữa sân cuối đền thánh, đài này làm rất công phu và rộng rãi Cha Chính Uyên chủ vị tại đài này. Đức Cha Tòng phụng Thánh Thể vào đền thánh. Đám rước thật nguy nga đông đắn, một con số một sự nghiêm trang quá sức chúng ta tưởng tượng.

Kiệu Thánh Thể ra đường chính lộ
Qua hai lầu chạm trổ cực huy hoàng,
Về cuối đền lên cửu cấp đàn,
Chầu chung khắp các ban giáo hữu,
Trên lâu đài Cha chính chủ sự,

Dưới các bạn Công Giáo Thanh Niên,
Lễ nghi mọi sự chu tuyền,
Tiệc xong bế mạc đoàn chiên khải hoàn.

Vầng ô gác xế, non đoài ngậm hương, trên không trung yến oanh kéo nhau về tổ dưới khách địa tiều phu rủ nhau về nhà. Trước đền thánh Phú-nhai 3000 Thanh Niên sau khi cùng với muôn vàn giáo hữu đặt gối lần sau hết trên đường xây sân cỏ để tiễn biệt Chúa vào cung thánh tới ngự trong nhà chầu, liền thấy phát hiện luôn cái bộ điệu mà trước 1906 năm nay các tông đồ Chúa đã đeo mang ở chân núi Olivetê khi tiễn biệt Chúa lên giời ; Cái bộ diện tươi cười hớn hở biểu lộ tấm lòng khoái lạc thỏa thuê mà anh em đã đem lại Phú-nhai tự trưa ngày 29 thì nay nó sắp biến thành cái chân dung mặt ủ mày chau lòng tiếc dạ buồn, tiếc là tiếc kỳ Đại hội sắp qua, buồn là buồn anh em ta phải ly-biệt. Đem chút gió mát quạt khi đại hè, Chúa vừa an nghỉ trong nhà chầu thì Cha Hoàng sinh Huy vội lên ngay cao đài giữa sân đền thánh mắt trông anh em bao bọc chung quanh, miệng nói qua máy truyền thanh « alors alors alors hỡi anh em yêu dấu theo chương trình, thì giờ này là giờ diễn thuyết cuối cùng và tuyên bố bế mạc » lòng đã buồn giời lại sắp tối, đã phải lìa nhau, lại lo về không kịp, nên câu giới thiệu trước đây ban tổ chức đã phải nhờ máy chuyền đi luôn 3, 4 lần mới làm cho anh em hồi tâm tưởng nghĩ, lặng lẽ ôn hòa, rồi thay vì nhời thiên thần, bảo các tông đồ đang khi mến tiếc Chúa thăng thiên (ở người Galilœi nhìn xem giời làm chi. Chúa Giêsu này rầy lìa các ngươi mà lên giời, sau này sẽ đến) thì Cha Huy giẽ giàng cất tiếng nói : « hỡi bạn T. N. quí yêu :

Các bạn tỏ vẻ thèm-thuồng nhớ tiếc là phải, tự 2 giờ chiều ngày 29, sau khi lá cờ Đại-Hội phất phới mời chúng ta, thì chúng ta mặt mừng tay bắt, dắt nhau vào dự Đại-tiệc : nào đũa trúc, bát lan, nào nem công, chả phượng nào câu bác-ái, nào truyện hợp-quần ; nghĩa là : tự trưa ngày ấy đến nay mắt chúng ta được hưởng bao nhiêu cảnh tượng thú vui, tai được nghe bao nhiêu lời ngon, nhẽ ngọt, miệng nói bao nhiêu là tiếng chúc-mừng, yên-ủi, tâm-trí được hưởng bao nhiêu nghĩa-lý thâm-trầm ; cảnh như thế, tình thì như thế, bữa tiệc đang nồng-nàn như thế, mà nay Chúa vườn chủ tiệc đã chực khuân về thu lại, lý chi đương-nhiên, ai mà chẳng tiếc, chẳng buồn. Nhưng bồi-bổ lại cái đó chúng ta còn có nhời Thánh Paul bảo chúng ta : (Hãy kiên-tâm bảo-tồn những sự đã học, vững chí thi-hành những sự đã nghe (Rồi Ngài tách-bạch, tán-giải kỹ-càng về 2 chữ : (kiên-nhẫn) để yên ủi anh em và làm như quà đem về bởi cuộc Đại-hội kết thúc lại cả kỳ Đại-hội, Cha xin anh-em tương-ứng đồng-thanh hô-hào những câu sau này : để cảm ơn Chúa, Thánh Quan thày, các Đức Cha các Cha cùng chúc phúc lành cho nhau lần sau hết : « Sáng danh Đức Chúa Jésus làm Vua Vinh-hiển Joseph Thánh-Cả. Vạn-tuế Đức Thánh-Cha, Vạn-tuế các Đức Cha, Vạn-tuế các Cha, vạn phúc các anh em ». Giứt lời Cha Tràng Huy anh Phạm-Huyên chủ bút báo T.N. cất tiếng Đại-diện thay mặt toàn thể cảm ơn Đức Cha Hồ, các Cha địa-phận Bùi-Chu, riêng các Cha trong ban tổ-chức, và Huynh thứ trong làng Phú-nhai, vì đã tỏ hết lòng yêu bạn trẻ trong cuộc Đại-hội lần thứ 3 ở Bắc-kỳ, lần thứ nhất của Bùi-chu này. Sau dịp pháo tay tán thành lời anh Huyên. Sân đền Thánh Phú-nhai lúc ấy oang oang những tiếng Aurevoir ! Aurevoir ; Thượng lộ, bình - yên ; Thuận buồm

xuôi gió. Rồi đường bộ các xe quay bánh, đường thủy thuyền mũng nhổ sào. Dưới bầu không-khí thanh-tao cái phong-cảnh về kỳ Đại-hội mãi tới 7 giờ chiều mới thấy phai màu, nhạt sắc.

Nền tổ chức đã nên vững chãi ;
Tiệc long nghi triều bái vẹn xong ;
Lệnh truyền bế mạc thong dong.
Long vân gặp hội thỏa lòng ước ao ;
Các giáo hữu lao đao giải tán.
Ngẫm ơn trên mỹ mãn no đầy ;
Mong bao đến hạn trùng lai.

ĐOẠN THỨ VI

Về việc tính toán và đăng trình sổ sách.

Các nguyên liệu chung đúc nên kỳ đại hội : không những là tinh thần, mà cũng cần là vật chất, trong đường vật chất bao giờ địa vị thứ nhất cũng là tiền tài, vì ai còn lạ câu « vô văn bất... » nhưng tài thượng có phân minh thì nhân tình mới hoan phục, bởi vậy kỳ đại hội bế mạc được giăm hôm, sau ban tổ chức rưỡng sức được mấy ngày, thì sáng mồng 6 Mai tại sở Cha Chính các nhân viên trong ban tổ chức lục tục kéo đến, kẻ đem sổ găm, người cắp cặp nhật ký. Hẳn độc giả lấy làm lạ vì việc biên chép về các khoản thu tiêu thì do thư ký, cần chi mà nhân viên khác còn phải biên chác. lôi thôi ; để chư tôn khỏi ngạc nhiên ngẫn trí xin đĩnh đạc thưa lại rằng « vì tự khi lập ban tổ chức cho đến ngày đại hội chỉ còn có hơn 20 ngày lại ngoài việc lo toan công việc kỳ Đại hội thì ban tổ chức : các Cha còn có phận sự ở xứ mình, các anh em còn bị gia đình quấn quít, gia rỹ kẻ một nơi người một nẻo. Vậy để công việc mau chóng và khỏi phí thì giờ thì phiên hội đồng thứ nhất của ban tổ chức, đã có

khoản rằng : « Phàm ai có phận sự trong ban tổ chức mà phải tiêu pha việc gì hội đồng ủy sử, hay những món có hệ trọng đến kỳ Đại hội thì cứ tự xuất gia chi rồi sỹ hậu ban tổ chức lánh tánh miễn giữ những điều kiện này : nhân viên thượng ban, chỉ được 10$ giở lại, hạ ban chỉ được tự 5$00 giở xuống mà bất kể ban nào điều phải có sổ sách tinh tường, chứng cớ minh bạch ». Vì thế mà ai cũng phải có sổ tay, ai cũng phải tới ngày tính sổ.

Đúng 8 giờ ban tổ chức bắt đầu vào việc, nhà anh Thu chánh hội Phú-nhai lúc ấy đã trở nên một tòa Banque lộng lẫy, ba căn phòng tiếp khách : gian giữa các Cha điềm tọa, gian đông tổ chức hạ ban, gian tây là bàn giấy của 2 anh giữ toán pháp ; anh Khuông tính theo lối Tầu, anh Phúng tính theo lối Âu, các người có sổ sách lần lượt xuống trình, trước các Cha sau hạ ban. Khỏi 4 giờ đồng hồ sau khi bàn tính thôi lách tách, bút sắt thôi roàn roạt thì đã thấy anh Dật bắt đầu cậm cụi biên bản thống kê, để gửi ấn quán Bùi-chu đoạn dâng trình Đức Cha, Cha chính và gửi khắp các hội Nam Thanh trong địa phận như sau này :

Kính trình Cha Tuyên-úy thăm anh em hội Nam-Thanh Công-Giáo xứ...
Nay sổ thu tiêu kỳ đại hội lần thứ nhất đã xong, xin kính gửi để Cha và anh em xem
Hoặc gặp khoản nào trắc trở xin thực tình nhắn hỏi, ban Tổ chức sẽ thưa lại tinh tường

SỔ THU TIÊU KỲ ĐẠI HỘI NAM-THANH CÔNG-GIÁO TẠI PHÚ-NHAI NGÀY 30-4-1939

Tiền thu

TIỀN CÁC HỘI ĐÓNG

Tên hội	Tiền đóng	Số dự cơm	Số dự lễ
1. Bùi chu	(8$00		(40
2. Liên thủy	(30, 00	(96	(99
3. Kiên lao	(15, 00	(38	(40
4. Lục thủy	(15, 00	(42	(42
5 Trung linh	(15, 00	(47	(50
6. Phú nhai	chước đóng		(100
7. Phú ninh	(3, 00		(25
8. Thiện giáo	(15, 00	(50	(50
9. Liễu đề	(15. 00	(50	(50
10. Quần liêu	(15. 00	(30	(30
11. Báo đáp	(15, 00	(10	(10
12 Quất lâm	(20. 00	(60	(60
13 Thức hóa	(15, 00		(110
14 Quĩ nhất	(15, 00	(11	(11
15. Quần vinh	(15, 00	(31	(35
16. Kiên chinh	(30, 00	(74	(74
17. Xương điền	(15, 00	(38	(39
18. Tứ trùng	(30, 00	(65	(70
19. Ninh cường	(15, 00	(47	(47
20. Hai giáp	(30, 00	(92	(100
21. Quần phương	(30, 00	(82	(80
22. An nghĩa	(11, 00	(30	(30
23. Xuân dục	(15. 00	(50	(61
24. An đạo	(15, 00	(33	(32
25. Triệu thông	(15, 00	(45	(45
26. Trung lao	(45, 00	(60	(60
27. Nam lạng	(15, 00	(50	(50
28. Phú an	(6, 00		(30
	483$00		

Tiền thu

TIỀN CÁC ÂN-NHÂN

Tên người	Nơi ở	Số tiền
Các Cha	địa phận nhà	108$00
Ô. Q. Khuông	Trung linh	50, 00
Bà hội Côn	Quĩ nhất	15, 00
B. nh Nhường	Nhà phước B.C.	10, 00
Ô. T. Quang	Hai giáp	3. 00
	+	**186$00**
Tiền thu nhà thờ Phú nhai		10$00
Tiền bán dấu hiệu		40, 12
	+	**50$12**

Tổng cộng thu 719$12

Tiền tiêu

Việc tiêu	Tại nơi	Số tiền
Cung phí	nhà chung P.N. —	40$00
Bữa cơm chung	tại Phú-nhai —	325, 00
Chi phí	các tạm tại P N. —	105, 00
Thuê máy truyền thanh Nam-Định	—	45 00
Mua hình vẽ sách kỷ đại hội biếu các vị vọng	—	15, 00
Thuê ôtô đi thu tiền	—	36, 00
Mua vải, ảnh làm dấu hiệu	—	33, 00
Chi phí về cơm nước ban trị sự	—	30, 00
Đãi Nam thanh Phú-nhai	—	15, 00
Lộ phí về tin tức và thư từ	—	15, 00
Giấy phong bì tembres, in	—	10, 00
Tạp tiêu	—	195, 00
Làm hai lá cờ	—	7, 12
Họa hai ảnh thánh Joseph	—	6, 00
Mua hoa huệ	—	6, 00
Đãi anh em Hướng đạo	—	7, 00
Mua băng dãi các quí địa phận	—	4, 00

Tổng cộng tiêu 718$62

Đối thu trừ tiêu còn lại 0$50

Các sổ sách về ban tổ chức,
Tinh toán xong cứ thực đăng trình,
Việc công ích tùy nghi sửa soạn,
Chắc rằng cơ chỉ vững bền.

Cọc chi thu số mục rành rành;
Tòa thượng viện công minh chiếu giám;
Nền văn minh mỹ mãn ngày thêm;

ĐOẠN THỨ VII

Các báo tán-rương cuộc-đại-hội

Theo yết thị thứ 2, khoản thứ nhất nói ở đoạn thứ ba, thì ban Tổ-chức đã biệt đãi các nhân viên báo chí về dự hội, tại ngôi nhà cuối đền Thánh dài chừng 25m00, rộng độ 8m00, để các vị được thong thả mà quan sát kỹ càng, luận bàn chắc chắn bởi vậy các nhời tán rương, tường-thuật sau đây, tuyền là của các nhân viên báo chí đã từng mắt thấy tai nghe cuộc đại hội.

Báo chí tán rương cuộc đại hội có nhiều: song tác giả chỉ thuật lại những nhời của ba tờ báo có ảnh hưởng đến cuộc đại-hội hơn, vì ở Đông-dương báo Trung hòa là cơ quan Công giáo tấn hành nhất; tờ Thanh-niên là cơ quan Nam-thanh Công giáo nhất còn báo Hy vọng về phương riện này chẳng nhất, cũng nhì.

Vậy trước hết nói về nhời tán rương tường thuật của báo Trung-hòa, thứ hai của báo Nam thanh, thứ ba của báo Hy vọng

1°) Trung-Hòa xuất bản ngày 4 Mai 1939.

Thanh Niên Công Giáo Việt-Nam đang bước mạnh vào thời kỳ hoạt động bằng những cuộc biểu tình lớn lao rực rỡ:

Ba năm trước hồi mở cuộc đại hội nghị ở Nam Thành, tuy chưa có những hội chính thức, mà anh em Bùi chu đã cũng đến dự rất nhiều; cái mầu băng đỏ thắm riêng biệt của địa phận đã nổi rực rỡ trong các đám đông. Từ đó được đức Cha Hồ nhiệt thành, khuyến khích, và ân cần săn sóc, phong trào T. N. C. G ở địa phận bồng bột lên một cách khác thường; luôn luôn có những hội kế tiếp thành lập ở khắp mọi nơi. Hiện nay các đoàn viên chính thức đã có 1.500, và số đoàn viên dự bị cũng được từng ấy nữa.

ĐOẠN THỨ VII

Các báo tán-rương cuộc-đại-hội

Theo yết thị thứ 2, khoản thứ nhất nói ở đoạn thứ ba, thì ban Tổ-chức đã biệt đãi các nhân viên báo chí về dự hội, tại ngôi nhà cuối đền Thánh dài chừng 25m00, rộng độ 8m00, để các vị được thong thả mà quan sát kỹ càng, luận bàn chắc chắn bởi vậy các nhời tán rương, tường-thuật sau đây, tuyền là của các nhân viên báo chí đã từng mắt thấy tai nghe cuộc đại hội.

Báo chí tán rương cuộc đại hội có nhiều : song tác giả chỉ thuật lại những nhời của ba tờ báo có ảnh hưởng đến cuộc đại-hội hơn, vì ở Đông-dương báo Trung hòa là cơ quan Công giáo tấn hành nhất ; tờ Thanh-niên là cơ quan Nam-thanh Công giáo nhất còn báo Hy-vọng về phương riện này chẳng nhất. cũng nhì.

Vậy trước hết nói về nhời tán rương tường thuật của báo Trung-hòa, thứ hai của báo Nam thanh, thứ ba của báo Hy vọng.

1°) Trung-Hòa xuất bản ngày 4 Mai 1939.

Thanh Niên Công Giáo Việt-Nam đang bước mạnh vào thời kỳ hoạt động bằng những cuộc biểu tình lớn lao rực rỡ :

Ba năm trước hồi mở cuộc đại hội nghị ở Nam Thành, tuy chưa có những hội chính thức, mà anh em Bùi chu đã cũng đến dự rất nhiều ; cái mầu băng đỏ thắm riêng biệt của địa phận đã nổi rực rỡ trong các đám đông. Từ đó được đức Cha Hồ nhiệt thành, khuyến khích, và ân cần săn sóc, phong trào T. N. C. G ở địa phận bồng bột lên một cách khác thường ; luôn luôn có những hội kế tiếp thành lập ở khắp mọi nơi. Hiện nay các đoàn viên chính thức đã có 1.500, và số đoàn viên dự bị cũng được từng ấy nữa.

Để hợp nhất lực lượng đỏ, và mở mang thêm cho phong trào T. N. C. G. trong địa phận năm nay anh em đã được Đức Giám cho phép dựng hội trong ngày lễ thánh Giuse, là quan thầy chung, dưới quyền chủ trương của mấy Cha Tuyên-úy : từng trải và hoạt động. Một ban tổ chức đã thành lập từ tuần thánh mới rồi, để lo việc tiến hành. Và chúng tôi xin nói ngay rằng : trong cuộc hội nghị này : trù liệu khôn ngoan, sắp đặt chu đáo, các vị cầm đầu, thật đã giầu tài chí kinh doanh, mà những kẻ thuộc quyền, từ các hội đoàn Thanh Niên, đến cả hàng xứ điều răm rắp tuân theo kỷ luật, hết lòng hợp tác, nên công cuộc đã được kết quả mỹ mãn, sẽ còn ghi lâu dài trong tâm não các khách xa về dự một cảm tượng tốt đẹp.

Tưng bừng náo nhiệt

Từ sáng thứ 7 (21) những làn sóng liên tiếp từ các ngả đường quanh vùng đổ tới, chẳng bao lâu đã làm cho khu đền thánh Phú-nhai thành như một cái bể người :

Hăng hái 3000 đoàn viên của các hội trong địa phận Thức-hóa, Quần-Phương, Tứ-trùng, Xương-điền, Kiên-chính, Quỹ-nhất, Quần-vinh, Quần-liêu Liễu-đề, Báo-đáp, Ninh-cường, Trung-lao, Hai-giáp Xuân-dục, Triệu-thông, An-nghĩa, An-đạo, Kiên-lao, Quất-lâm, Lục-thủy, Liên-thủy, Hạ-linh, Trung-lễ, Trung-linh,, Nam-lạng, Thủy-nhai, Thiện-giáo, Phú-linh, Phú-an, Bùi-chu và Phú-nhai, lục tục kéo tới chỗ kiểm duyệt, còn ngoài địa phận tớinơi vào chiều thứ bảy và sáng chủ nhật có gần 200 đoàn viên của các hội Hải-phòng, Hải-dương, Thái-bình, Thanh-minh, Vân-am, Hưng-yên, Đại-nãi, Ngọc-đồng, Phát-diệm, Nam-định và Hà-nội.

Riêng Hà-nội chúng tôi nhận thấy có anh hội trưởng thanh niên Lao-Động Hàm-Long, và 22 bạn xứ nhà thờ lớn.

Đến dự lễ, cùng đi với Đức Cha Nguyễn-bá-Tòng có cha Jacques Houssa, vị linh-mục Bỉ, mới sang làm thư-ký cho ngài, Cha Chính Khiết (R. P. Garcia) địa phận Thái-bình, Cha Lê-quang-Oánh cùng mấy Cha nữa thuộc địa phận đó. Trong địa phận Bùi-chu, các Cha Tuyên-úy và Cha xứ, cũng về gần 50 vị ; Trong số thân khách, các nơi tới, có các ông Ngô-tử-Hạ, Nguyễn-xuân-Dương, Luật xư Nguyễn-huy-Lai và phu-nhân, còn các giáo hữu, nhất là từ những xứ đông đúc, quanh Bùi Chu, đã kéo tới vài ba vạn người.

Những lúc diễn thuyết, rước và chầu chung, khắp cái sân cuối nhà thờ, rộng trên 3 mẫu đất và cả các ngả đường đổ ra chung quanh, chỗ nào cũng chỉ thấy đen kín những đầu người, ban ngày cũng như đêm tối, lúc nào người đi kẻ lại cũng quần quật, khiến cho các lối đi, chật ních.

Nhưng, dù đông đảo như vậy, mà nhờ lòng thành kính của mọi người và sự cố công giữ trật tự của gần 20 anh em hướng đạo Phú-nhai với Lục-thủy, nên trong các cuộc nghi lễ đều được phép tắc im tặng.

Lộng lẫy huy hoàng

Với cảnh bài trí của một ngày đại lễ, ngôi nhà thờ đồ sộ Phú-nhai, càng tôn thêm vẻ trang nghiêm rực rỡ, ngoài phía sân gần sát với cổng vào, có dựng tòa lầu-bằng cao 12^{m} ngay chính giữa, chìa ra bốn cánh như một chữ thập vuông vắn, bên dưới để thông lối qua lại. Còn tầng trên thì đặt một bàn thờ làm nơi Thánh Thể ngự, trong hai buổi chầu chung. Đài này cũng là chỗ diễn đàn, mà Đức Cha Hồ tuyên đọc lời gửi đến chúc

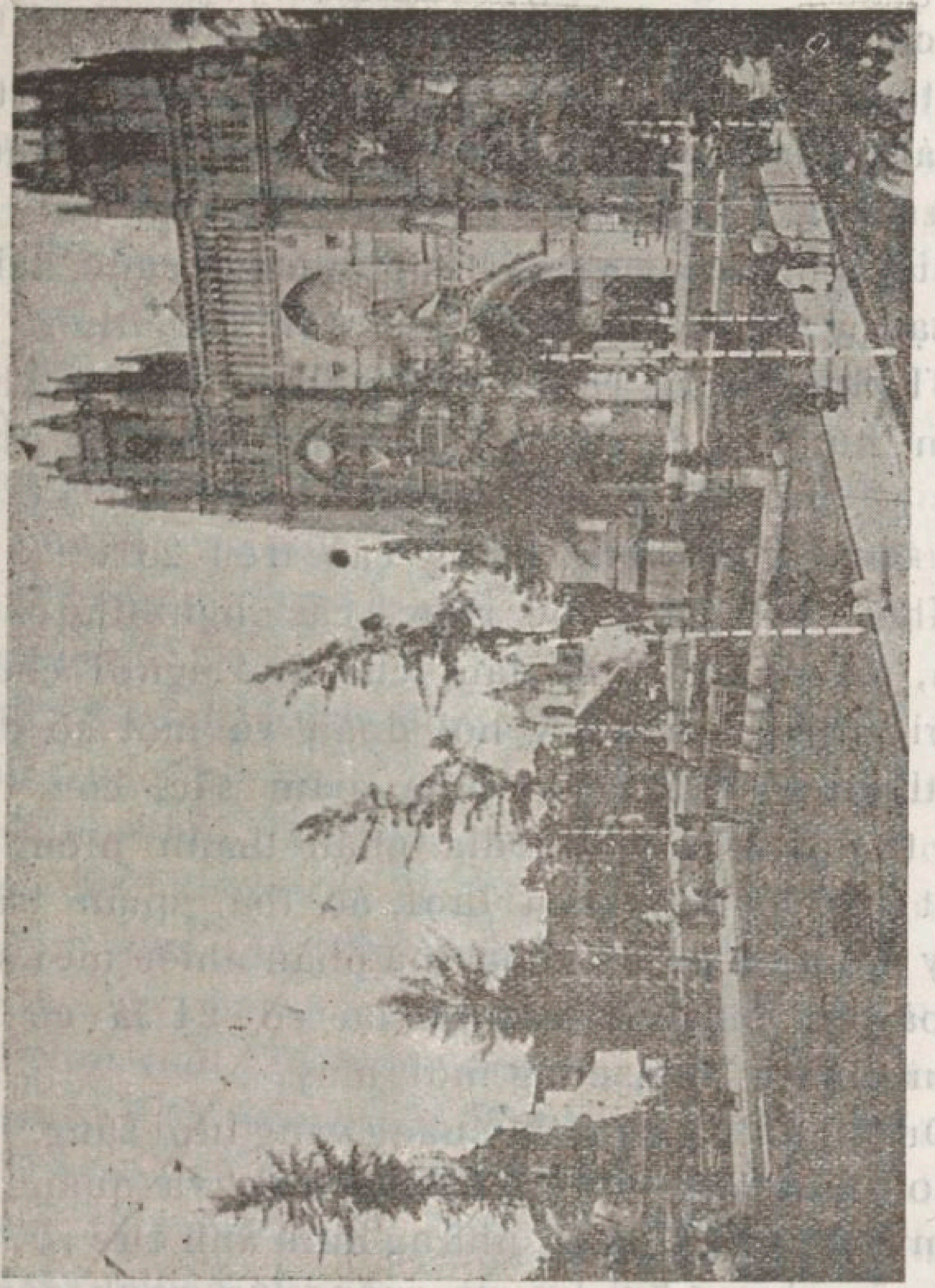

Đền Thánh Phủ-Nhai.

lành của Đức Khâm sứ và các vị Giám-mục, Đức Cha Nguyễn giảng bài khai mạc, luật sư Nguyễn-huy-Lai và ông Ngô tử-Hạ diễn thuyết cho anh em Thanh Niên. Trên con sông sát với phía ngoài cồng, cách nhau không bao xa, lại nổi lên 2 cái tạm để chầu Thánh Thể trong cuộc rước bế mạc hai cái tạm này, cũng như tòa lâu bằng: quy mô thật to tát, kiến trúc rất công trình, bài trí có mỹ thuật, phô hết tài khéo của họ nhà xứ Phú-nhai xưa nay đã nổi tiếng trong việc chưng dọn các cuộc đại lễ.

Lại tự họ sở tại này sang đến Bắc tỉnh, chỗ N. T. khởi cuộc rước Thánh Quan thầy về chiều hôm thứ bẩy, có dựng 3 cái cồng chào, rất nhiều cột cờ trúc đoạn và chừng 60 cây đại kỳ thứ cột cờ lớn bó bằng luồng cao trên 20^{m}.

Nhất là trong cuộc rước, các nghi thức đều đặn, và sáng sủa, đã làm cho mọi người chú ý, ngợi khen trừ mấy hội đoàn và một số chức vị tham dự vào là ăn mặc giám sắc, còn toàn thể thanh niên trong địa phận thanh niên đều một loạt ô đen khăn lượt, áo the, quần trắng, giầy nam, và bí tất trắng, mà phần nhiều mới sắm. Ngoài cờ hiệu, mỗi đoàn lại có 24 lá cờ Tòa thánh, Việt Nam cũng mới may.

Dưới một bầu trời đầy nắng vàng tươi sáng, lượn theo những con đường, dài nhỏ hẹp và quanh co, đám rước đã thêu nên những hình ảnh rực rỡ, trên cái nền những bụi tre và ruộng lúa xanh đậm.

Ân cần thành thiết

Mới sau ba năm hết lòng săn sóc, đức Giám mục Bùi Chu, đã nâng Phong trào T. N. C. G. trong địa phận ngài nên một trình độ khá cao. Được lời khuyến khích, lại sẵn một thể lệ chung. Đức Cha đã ra cho, các hội đoàn mở mang mau

chóng lạ thường. Đến nay, đi tới sức hợp nhất lực lượng, và gây dựng một nền tảng chung, cho cả đoàn thể, ngài đã thân ra chủ tịch cuộc Hội nghị, họp tại hội quán N. T. Phú nhai, hồi 10^h15 sáng hôm chủ nhật, để định liệu cho một phương thế tiến hành

Mở đầu Đức Cha cảm ơn Cha chính địa phận, các Cha và cả họ nhà xứ Phú Nhai, đã tận tình giúp mọi việc cho cuộc hội nghị được kết quả tốt đẹp. Ngài cũng tỏ lòng vui mừng, hân hạnh thấy T. N. C. G. hầu khắp các địa phận Bắc-kỳ đã đến tham dự. Đoạn Ngài ngỏ ý muốn đặt một ủy ban quản trị cho tất cả đoàn thể T. N. trong địa phận.

Ban này sẽ gồm có những chánh, phó giám đốc chung và mỗi hạt một vị phụ tá, chánh, phó trương chung và mỗi hạt một viên trợ-vụ để giúp việc.

Chức Chánh Giám đốc, bao giờ cũng ro Cha Chính trong địa phận giữ, nên không có kỳ hạn thay đổi, Phó giám đốc, thì Cha Chính và các Cha sẽ đề cử một Cha quản hạt, (vicaire foraire) và cũng như các chức vị khác, cứ 3 năm lại đổi, năm nay hạt này, năm khác hạt khác ; Phụ tá, sẽ chọn một Cha trong từng địa hạt. Còn Chánh phó trương và trợ vụ thì lấy trong các đoàn viên Nam Thanh, sẽ do các Cha Chánh phó Giám đốc và phụ tá thỏa thuận cùng hội trưởng các hội đoàn mà tuyển cử.

Sẽ lập cho đoàn thể T. N. trong địa phận một công quỹ để mỗi khi có việc tiêu dùng chung không phải bổ bán. Hàng năm, các hội viên chính thức sẽ đóng 1 hào hội viên dự bị 5 xu và trở về sau này, cứ năm năm lại có một lần mở đại hội.

Mấy đều phác định trên đây, Đức Cha còn để

Cha Chính và các Cha đem bàn xét lại xem có thuận tiện chăng. Các Cha đều vâng theo, và xin vài tuần lễ sau sẽ trình lại.

Sau cùng 10 phút trước khi hội nghị giải tán anh Trần-đức-Uông đã xin phép đứng lên hô hào cổ súy cho phong trào Thanh Niên nông nghiệp. Anh phác họa cái tính cách cần thiết của phong trào chuyên biệt này, phô bầy sự mở mang, mau chóng của nó ở nước Pháp và nước Bỉ, từ 10 năm nay. Đoạn xin hết thẩy anh em kêu cầu cùng Đức Giám mục địa phận để cho T. N. Bùi-chu đi theo phương hướng mới đó.

Đằm thắm nồng nàn

Với một dọng điệu thật mạnh mẽ cảm động Đức Cha Nguyễn-bá-Tòng đã giảng bài khai mạc Mở đầu, Ngài lược kể ra một phần huấn công. Đức Cha Hồ từ 4 năm nay lên cầm quyền địa phận Bùi : tận tâm lo việc đào tạo một hàng giáo sĩ tài đức ; tận lực mở rộng nước Chúa, và bồi bổ nền tin ngưỡng cho các giáo hữu. Chưa qua mấy năm chăm lo mà nay trong địa phận có một đoàn thể nghĩa binh trên 20 000 một đoàn Thanh Niên Công giáo tới 3.000, Ngài xin mọi người họp một ý cùng Ngài, mà dâng lời nguyện chúc cho đức Cha Hồ được vạn an trường thọ, để cầm lái thuyền Bùi-chu cho lâu dài. Sau đó, Đức Cha Nguyễn mới lấy câu kinh thánh « tuổi thanh niên đi lối nào, tuổi già cũng không ra khỏi lối ấy » để thúc dục các bạn trẻ lo việc đoàn kết, mà luyện đức tu thân, ngài lại hô hào các bậc phụ huynh hãy nghe lời khuyên của Đức Giám mục địa phận, cũng là ý Đức cố Giáo Hoàng Pie XI mà đem công của đem tài sức giúp vào việc thành lập các hội đoàn bảo trợ cho cái tuổi hiểm nghèo. Đoạn Đức Cha còn chỉ vẽ cho các bạn trẻ những cách thế luyện đức,

tu văn và hành động theo tôn chỉ T. N. C. G để trở nên người giáo hữu tận thành, hầu làm vẻ vang cho tôn giáo, mưu ích cho quốc gia. Lại trong buổi lễ trọng sáng chủ nhật ở nhà thờ thì có Cha Lục, cha giữ việc nhà trung Bùi-chu đã giảng về : Tuổi Thanh Niên của người đời, cái tuổi hăng hái nhiệt thành, nhưng rất hay sa ngã, phận sự Thanh Niên Công Giáo, phải rèn tài luyện đúc để giúp việc mở nước Chúa, T. N. C. G. phải đối với Thánh Giuse thế nào, kết thúc bài diễn giải thống thiết này, Cha đã cất tiếng nài xin đức Chúa Giêsu ngự trong phép Thánh Thể ban phúc lành cho T. N. C. G. xin thánh cả Giuse cầu bầu cho T. N. C. G.

Trên cái đài cao ngoài cuối sân nhà thờ, hồi 21 giờ ngày chủ nhật, luật sư Nguyễn huy Lai lại cất tiếng cổ động cho ngày xã hội Thế giới đang giờ nghiêm trọng, đâu đâu thiên hạ cũng gọi đến tình đoàn kết, đến sự hợp tác để phòng ngừa mọi nỗi tai họa, ông hô hào người công giáo phải dựng thành ngay một Liên đoàn có thế lực để thực hành công cuộc cải tạo xã hội theo lý thuyết của đạo mình.

Tiếp lời ông Trạng Lai, có ông Ngô-tử-Hạ ứng khẩu nói mấy câu mừng các bạn trẻ. Đứng trên miếng đất địa phận mới, được bái yết hai Đức Cha Việt-Nam mới cùng các bạn T. N. mới, ông đã mừng (một chữ mới) Trí dục mới, đức dục mới, thể dục mới, hành động mới ; ông chắc các bạn đều muốn cho thành ra người mới, nên ông đã theo như ý cổ nhân mà chúc các bạn « Ngày mới, ngày ngày mới lại ngày mới.

Sau hết, trước khi dự bữa cơm ngon lành vui vẻ cùng với 1.372 đoàn viên của địa phận Bùi, anh

Trần-đình-Kỹ, hộitrưởng hội xứ ông thánh Giuse Haroi đã xin đại diện 125 anh em thuộc các địa phận hiện có mặt để dâng lời cảm tạ Đức Cha, Cha Chinh và ban tổ chức cùng biểu dương cái tình mật thiết của Đại gia đình T. N. C. G.

Trang trọng tôn nghiêm

Tạm chầu ở trước Đền thánh

Trong hai ngày đi dự Hội nghị, chúng tôi đã được sống bao nhiêu giây phút cảm động, với những cuộc lễ nghi tôn giáo rất mực trang nghiêm. Bao giờ cho quên được buổi lễ hát trọng thể, do Đức Giám-mục Phát diệm chủ sự và Đức Giám Bùi-chu thị lễ, ở đền Thánh Phú nhai, sáng hôm chủ nhật, một bầu không khí cảm động đã bao phủ khắp trong nhà thờ, những tiếng hát du dương uyển chuyển của sinh viên trường Thần học, đã nâng cao tâm hồn cả mấy ngàn con người lặng lẽ, luôn luôn chăm chú theo các lễ phép cử hành nghiêm trang sốt sắng. Bao giờ cho quên được lúc hầu khắp các đoàn thể T. N. chịu lễ chầu giờ thánh. Cả đến trong hai cuộc rước và chầu Thánh Thể chung, buổi chiều hôm thứ bảy và hôm chủ nhật cũng vậy.

Theo gương hàng giáo sĩ và sinh viên các chủng viện, khắp các lớp T. N. mà thiên hạ vẫn coi là ngang ngược, hay nghịch ngợm, cũng đều chân thành tỏ giãi sự cung kính thờ lậy Đấng Chí Thánh Chí Tôn.

Cho nên đến Phú-nhai lần này:

Chúng tôi đã trông thấy một lực lượng.

Chúng tôi còn nhận rõ một giá trị.

Chúng tôi càng thêm tin chắc rằng, dưới quyền hướng dẫn của những Đấng bề trên tài đức và khôn ngoan T. N. C. G. Việt-nam sẽ ngày càng thắt chặt mối đồng tâm, để hiên ngang xưng tỏ tín ngưỡng hăng hái giúp việc đưa rắt đồng bào về cả dưới bóng cờ Chúa Giêsu làm vua.

Thanh niên xuất bản 15-5-39

Đến dự Hội nghị

Đến Phú-nhai hồi 2 giờ chiều 29-4. chúng tôi không cần nói những sự lộng lẫy huy hoàng nó làm cho một góc giời của thôn quê xưa nay vẫn buồn tẻ trở nên vui vẻ hoạt động một cách đặc-biệt thừa lực lượng để làm nô nức, làm phấn khởi tâm hồn thôn dân..., những sự chu đáo trong việc tổ chức, mà cha Huy, Tuyên-úy của 4 đoàn T. N. N. N. miền xứ Liên-thủy, cha Hảo, và các anh em trong Ủy-ban tổ chức đã đem hết tài lực ra để làm việc cho phong trào Thanh-Niên. Báo Trung-Hòa đã tường thuật rõ ràng, đây chúng tôi chỉ chú ý đến tinh thần của hội-nghị.

Trước hết, chúng tôi vào bàn giấy thường trực chào mừng ban tổ chức. Các cha và anh em đón tiếp chúng tôi một cách niềm nở thân mật. Sau khi đã được biết tường tận chương trình làm việc, chúng tôi đến gian trưng bầy sách báo của Thanh-Niên. Ở đây không một lúc nào là vắng các anh em đến hỏi bàn các điều cần thiết quan

trọng cho phong trào Thanh-niên ngày nay, mua các sách về Lao-động, về Nông-nghiệp, trả tiền và ghi tên mình vào sổ độc giả của báo Thanh-niên. Ủy viên thường-trực của gian trưng bầy hẳn đã được dịp thực hành cái nhiệm-vụ của một Chiến-sỹ Thanh-niên.

Cuộc rước Thánh Quan-Thầy
St JOSEPH

Lúc chúng tôi đến Phú-nhai thì cuộc rước đã bắt đầu. Chúng tôi tiếc rằng : không được chứng kiến lễ chào cờ Hội-Nghị và cuộc diễn điềm các đoàn T. N. C. G. Trên con đường từ Bắc-tỉnh, dài trên 3 cây số, cuộc rước đã tỏ ra cho thiên hạ thấy cái lực lượng của Thanh-niên Công-giáo địa phận Bùi-Chu do các đoàn viên chính thức và dự bị của 28 đoàn C. G. N. T. 2160 người chỉnh tề trong hàng ngũ đều đặn nghiêm trang, hiên ngang và hoạt động vui vẻ ở những chỗ cùng đồng thanh ca hát, đức hạnh ở những chỗ cùng nhau tâm niệm đọc kinh... Dự vào hàng ngũ trong cuộc rước này của Thanh-niên, còn có các hội đoàn nam-nữ Nghĩa-binh, Trung-binh, Hậu-binh đi đoạn đường đầu, và các viên chức các xứ đoạn đường sau trước kiệu. Ngoài các đoàn thể trong địa phận Bùi-chu, chúng tôi còn nhận thấy các anh em ở các nơi : Hanoi, Nam-định, Hải-phòng, Hải-Dương, Thái-bình, Hưng-yên, và đoàn chuyên biệt Thanh-niên Nông-nghiệp Bảo-long, đại biểu của Thanh-niên Lao-động Hà-nội Hải-phòng...

Khai mạc Hội nghị

Khi kiệu thánh Giuse về đến Phú-nhai, thì hết các thanh-niên quây quần lại chung quanh chiếc đài lớn ở giữa sân trước nhà thờ Đài

làm toàn bằng gỗ quấn vải : sàn cao hơn mặt đất 5 thước tây, và toàn thân cao có tới 25 thước. Vòng ngoài, các giáo hữu chia hai bên nam tả nữ hữu đứng chậtních cả chiếc sân rộng lớn ấy các đường ngõ ở chung quanh bí tắc lại không còn thể chen lấy được lối đi. Số người đông quá không thể ước lượng được. Theo chương trình sau khi toàn thể hát dứt bài Credo thì trước máy truyền thanh, Đức cha Hồ-ngọc-Cẩn đọc các lời chúc tụng của Đức Khâm-sứ Tòa Thánh, các Đức Giám mục các địa phận, hoặc vì xa xôi hoặc vì ngăn trở không thể đến hội nghị-được. Đoạn Đức Giám-mục Tiên khởi Nam-Việt bắt đầu cuộc diễn thuyết :

« Lúc trẻ đi lối nào thì lúc già không ra khỏi lối ấy ». Một câu ấy đủ gồm hết cả bài diễn thuyết của Đức cha. Nhưng trước khi vào bài Người không quên mà không nhắc lại cho giáo hữu và nhất là thanh niên biết cái công ơn của Đức Cha Hồ đã bồi đắp cho địa phận Bùi-Chu từ ngày người cầm quyền chính địa phận. Người lo toan cho hết mọi đấng bậc trong địa phận người : từ các Linh-mục cho đến hàng giáo hữu. Người lo lắng và làm việc nhiều nhất là cho thanh-niên, mà kỳ Hội-nghị này đã mở đường cho sự tiến-hóa của T. N. C. G. Bùi-Chu.

Diễn thuyết xong thì trời xâm tối và ánh trăng đã dần dần đưa Phú-nhai vào một cảnh đẹp đẽ nên thơ Đức cha Hồ chủ sự chầu Phép Lành Thánh Thể ở ngay nhà tạm cao ấy.

Ngày chính sự, 30 Avril — Lễ trọng.

Lễ Thánh Joseph Quan thày, Đức Giám Mục J. B. Tòng cử hành một cách rất trang nghiêm, tôn trọng. Đức Cha địa phận thị lễ. Có gần 70 Linh

mục dự lễ : trong số ấy có ít nhiều các Cha ở các địa phận Thái-bình, Phát-diệm, Hanoi... Cha Chính địa phận Thái-bình đại biểu Đức Giám mục Casado cũng về dự. Trong hàng giáo hữu, chúng tôi thấy đến thêm các ông Ngô-tử-Hạ, Nguyễn-xuân-Dương, Nguyễn-huy-Lai và phu-nhân,... Một nhà thờ to lớn như thế mà chỉ toàn những thanh niên cũng không đủ chỗ chứa hết.

Cha Lục, giữ việc địa phận Bùi-chu giảng thuyết trước máy truyền thanh. Bài giảng thuyết của Cha là một tiếng vang làm nổi dậy trong tâm hồn các thanh niên những tình tình hiên ngang trong địa vị thôn dân, trong địa vị công-giáo ; là một lệnh truyền cho các thanh niên trong địa phận hãy hăng hái, cùng phù giúp vào với các Cha mà làm việc truyền giáo để mau mau đem đất nước Việt-Nam về cho Chúa Kirixitô. Lời Ngài nói ra còn nhiều vẻ mơn trớn mà khích thích những tâm hồn xưa nay vẫn hưu quạnh vì không hoạt động. . .

Các học sinh của trường Lý-đoán, những tương lai Linh-mục của địa phận Bùi-chu hát lễ.

Lễ xong, các đại biểu của các đoàn hội C. G. N. T. vào chào mừng hai đấng Giám-mục, rồi cùng các anh em tan mác vào trong các xóm dùng bữa sáng.

Diễn thuyết

9h30 đúng. các thanh niên lại ra hội họp chung quanh đài chính nghe diễn thuyết. Sau mấy lời giới hiệu diễn giải của Cha Huy, ban tổ chức, ông Nguyễn-huy-Lai lên diễn đàn. Ai cũng rõ ông Nguyễn-huy-Lai là hội trưởng hội truyền bá tư tưởng xã hội Công giáo, nên trong bài diễn văn của ông, ông đã nói đến cái địa vị người

công giáo trong xã hội ngày nay người theo chủ nghĩa của Chúa Kirixitô ngày nay không những chỉ có tính cách công giáo mà còn phải có tính cách xã hội nữa Cái tính cách xã hội nó chẳng những làm cho địa vị người công giáo được vững chãi, được cao trọng mà còn làm cho chủ nghĩa Chúa Kirixitô chóng bành trướng ra trong thiên hạ, và chóng được sự thắng lợi trong cuộc chiến đấu. Ông cũng hết sức hô hào trong các giáo hữu Việt-Nam, mà nhất là trong hàng T. N C. G.

Ông Ngô-tử-Hạ vẫn với những tư tưởng chín chắn thâm trầm, nhưng hùng dũng, khuyên hết thảy các anh em T. N hãy càng ngày càng mới, câu (nhật nhật tân, hựu nhật tận) tóm lại cả bài diễn văn của ông.

Hội nghị

Cuộc diễn thuyết bế mạc, mà các anh em trong ban trị sự các đoàn, các đại biểu các nơi cùng với các Cha Tuyên-úy vào họp nghị tại hội quán C. G. N. T. Đức Cha Hồ chủ tịch.

Hội nghị khai mạc, Cha Huy, trưởng ban tổ chức trình bầy cùng Đức Cha chương trình nghị sự trong cuộc hội họp này, và xin Đức Cha chỉ giáo cho hội nghị các việc phải làm. Đức Cha trước hết cảm tạ các thân hào các nơi đã vì tình yêu thương các anh em T. N. trong địa phận Bùi-chu mà vui lòng về dự Hội nghị, các anh em các nơi đã chẳng những vì tình yêu thương mà còn vì lòng mong mỏi sự hợp tác trong hàng anh em T. N. mà đã về dự đông đúc làm cho Đức Cha phải cảm động về cái tinh-thần đoàn - kết ấy. Đức Cha nói đến việc tổ chức cho T. N. Đầu tiên phải mưu sự liên hiệp có phương pháp : về việc huấn luyện T. N. trong mỗi đoàn đã có một Cha tuyên-úy

nhưng trong các cha Tuyên-úy phải có một Cha đứng đầu để lo liệu các việc chung cho toàn thể T. N. trong địa phận. Người lấy quyền bề trên mà giao cho Cha chính địa phận chức ấy, chức này không tùy thời hạn mà thay đổi, trừ khi nào có cha khác lên thay quyền Bề trên địa phận, thì cha mới này mới được thay cha cũ. Cùng giúp việc cha Tổng tuyên úy địa phận có một cha phó Tuyên-úy địa phận và các cha Tuyên-úy địa hạt.

Cha phó tuyên úy thì ngài giao quyền cho hội đồng các cha tuyên úy được chọn bầu. Và các cha tuyên úy chung cho từng miền, thì miền nào chọn bầu lấy cho miền ấy.

Việc quản trị chung trong địa phận, thì có một ủy ban địa phận, có một chánh trưởng địa phận, hai phó trưởng, một thư ký, do các chấp chính họp lại thành hội đồng mà bầu lên.

Phải đưa cha tuyên-úy địa phận công nhận mới đủ quyền hạn làm việc. Trong ủy ban mỗi đoàn chính thức thành lập được cử một đại biểu làm ủy viên trong ủy ban, cùng họp lại thành hội đồng ủy ban địa phận, mà bàn định các việc địa phận: Ủy ban này cứ ba năm bầu lại một lần, cũng như các cha phó tuyên úy địa phận và các cha tuyên úy chung, cho từng miền, cũng cứ thời hạn 3 năm bầu lại một lần. Khi đã thành lập xong ủy ban phải lo liệu gây dựng nền tài chính cho dễ dàng thi hành mọi công việc: Đức Cha định rằng hàng năm những đoàn viên chính thức đóng cho quỹ một hào (0$10) và các dự bị đoàn viên 5 xu. các sổ sách và tài chính phải do cha Tổng tuyên úy địa phận quản trị. Sau khi đã tỏ bầy cho hội nghị các cách làm việc. Đức Cha để quyền cho hội đồng suy nghĩ rồi bàn luận, hoặc thêm bớt sửa đổi rồi định đoạt.

Cha chính địa phận, cha trưởng ban tổ chức, cùng các cha tuyên úy đều xin với Đức Cha cho phép hoãn lại để được hội họp trong một vài hôm sau nữa, bàn xét cho kỹ càng, rồi sau khi quyết định sẽ trình lên Đức Cha các việc. Hội đồng ưng thuận.

Bữa cơm gia đình.

1600 anh em thanh niên địa phận Bùi-chu và các địa phận cùng hợp nhau ăn bữa cơm gia đình.

Còn cái cảnh tượng nào cảm động hơn như thế vui vẻ, yêu đương.

Trước khi anh em cùng với các Cha Tuyên-úy bắt đầu dự tiệc, Đức Giám Hồ có nói, chúng tôi, anh em trong địa phận Bùi-chu toàn là T. N. Nông Nghiệp. Xin hết thảy các Cha cùng các anh em T. N. các hội hãy xơi với chúng tôi một bữa cơm có đầy đủ tính cách nông nghiệp. Sau mấy lời vắn tắt mà đầy tràn tình yêu thương ấy, anh Trần đình-Kỹ hội trưởng C. G. N. T. Hanoi thay mặt toàn thể anh em dâng lời đội ơn Đức Cha và hô hào với anh em rằng anh em hãy nhận lấy bữa cơm gia đình này là bước thứ nhất của chúng ta trên con đường đến sự hợp tác thành thực và mật thiết. Không còn cảnh tượng nào có thể sánh với cảnh tượng tưng bừng vui vẻ lúc ấy, có lẽ rồi suốt đời anh em, anh em không thể quên được. Những tiếng cười câu nói không còn ai có sức nào mà hãm dẹp nổi, chỗ này hát, chỗ kia reo, người ta hoan hô sự yêu thương trong anh em T. N. Nam-việt đã đến ngày thực hiện, người ta hoan hô cho T. N. N. Nghiệp được thực hiện trong địa phận Bùi. Dự tiệc xong, chúng tôi vào hầu tiếp các Đức Cha, các Cha và quý vị cùng chụp bức ảnh làm kỷ niệm.

Rước thánh thể:

Ngày Hội nghị này lại nhằm vào xứ Phú Nhai chầu Thánh thể thay cho cả địa phận, nên ngay từ sau lễ, Chúa đã ngự ra trên bàn thờ trong mặt nhật. Các nghĩa binh, các trung binh, các T. N. sở tại, các viên chức đã thay phiên nhau mà chầu Chúa cùng có giờ riêng cho các anh em và các giáo hữu các nơi. 3 giờ bắt đầu cuộc rước Thánh Thể, cuộc rước uy nghiêm lắm, Chúa ngự đi chung quanh nhà thờ, vòng ra ngoài xóm, qua 2 chiếc tạm lớn làm toàn bằng gỗ vàng tâm mỗi chiếc đáng giá 500$00 dựng chắn ngang qua 2 đầu một quãng sông trước cửa Thánh điện. Khi Thánh Thể trở về sân nhà thờ, thì Đức Cha chính chủ sự chầu chung ở tạm chính.

Bế mạc

Chầu xong sau khi Cha Huy đã nhắn nhủ anh em mấy lời lần sau hết thì anh J. P. Huyên, trước máy truyền thanh lần cuối cùng hô hào sự hợp tác trong anh em T. N. các đấng bậc các giáo hữu cảm ơn ban tổ chức đã đem hết tâm lực làm cho hội nghị được mọi sự vui đẹp vẻ vang. Anh em không quên cảm ơn các chức vị, các huynh dịch, và hết thẩy nhân dân trong làng Phú Nhai, vì đã nhờ có Phú Nhai mà Hội nghị thêm phần long trọng to tát.

Đoạn Cha Huy chánh ban tổ chức tuyên bố bế mạc Hội nghị.

3) Báo Hy vọng ra ngày . . . . juin 1939

Đại hội nghị anh em T N C G.

Chúng tôi đến Phú Nhai vào hồi 17 giờ rưỡi hôm 29-4 thì vừa gặp các đoàn thể giải tán, lũ lượt kéo nhau ra về nhà trọ. Thế là chúng tôi không may mắn

tý nào cả, vì dọc đường vẫn hy vọng sẽ được vớt vát đôi chút. Mãi sau gặp bạn Thanh Hương nói rõ đám rước đã cử hành một cách rất nguy nga trang trọng, có đến 1500 thanh niên của 25 hội dự cuộc. Chúng tôi tìm đến ban tổ chức để trình diện, thì gặp Cha Huy và gặp anh em T. N. sở tại niềm nở tiếp mời, sau khi vồn vã chuyện trò, mua dấu hiệu của ngày đại hội và nhận thiếp để dự tiệc công cộng trưa hôm sau. Chúng tôi xin phép ra quan sát quang cảnh náo nhiệt trước sân nhà thờ. Đang bị chen lấn và xô đẩy thì nghe thấy tiếng micro trên tạm trước sân rồng vang dội xuống đám đông đen nghịt những người. Đó là bài diễn thuyết khai mạc. Dù muốn dừng chân để nghe, nhưng chúng tôi cứ bị xô đẩy hoài thì.. . đằng trước mặt, một lá cờ đại trên thấy ba chữ J.A.C. đang phất phới theo ngọn gió nồm nam. Đến gần xem bảng, mới hay đó là phòng trưng bầy báo chí sách vở của anh Uông, tổng thư ký chân T N.N.N của các đoàn Bảo long và Chân ninh, len lỏi mãi mới vào được đến nơi thì đang thấy anh Huyên lớn tiếng hô hào đang cổ động cho phong chào nông nghiệp, đứng 2 bên có anh Uông và anh T.Hương còn anh Khiêm đang xếp lại mấy cuốn sách và báo.

30-4-1939) Một ngày tưng-bừng tinh-sương đến xế-chiều. Mới bốn giờ rưỡi sáng, chuông trên tháp đã đánh thức chúng tôi dậy. Tiếng kèn đồng lanh lảnh báo tin cho chúng tôi biết các đoàn thể đang kéo đến đứng chực trước nhà chung để rước hai Đức Cha. bản quốc ra hành đại lễ. Thấy còn sớm chúng tôi tìm cách đi quan sát ngôi Thánh đường P.Nhai to lớn nguy nga nhất Đông-dương. Đứng trên hiệu gác, chúng tôi thấy các đoàn thể T. N. tạ phía kéo về như nước chẩy. Lúc này máy ảnh của chúng tôi bắt đầu làm việc.

Đại lễ. Đức giám mục tiên khởi chủ tế. Hơn 50 thầy lý đoán ca hát ngót 50 Cha, trong đó tôi nhận

thấy Cha Garcia địa phận Thái-Bình dự lễ còn T. N. các đại biểu các hội T. N. C. G Hanoi Nam-định Phát-diệm, Bắc-ninh, H. dương, H.phòng Thái bình các anh em Hướng đạo công giáo Nam-định, Lục thủy và sở tại có hơn 1500 T. N. địa phận ngồi ghế và qùy 2 bên nhà thờ chầu lễ. Cha Lục, sau bài Evan, cất tiếng trên tòa giảng. Bài giảng rất có ý nghĩa sâu xa thâm thúy, nhưng tiếc vì micro không được tốt. Nên nhiều người không thâu thái được lọn. Trong xuốt cuộc lễ, tiếng hát du dương, lúc thánh thót, lúc trầm ngâm, của các thầy lý đáon đã vang động dưới những khung cuốn, ngôi Thánh đường làm cho mọi người dự lễ thêm phần sốt sắng và cuộc lễ thêm phần oai nghi, nghiêm trọng.

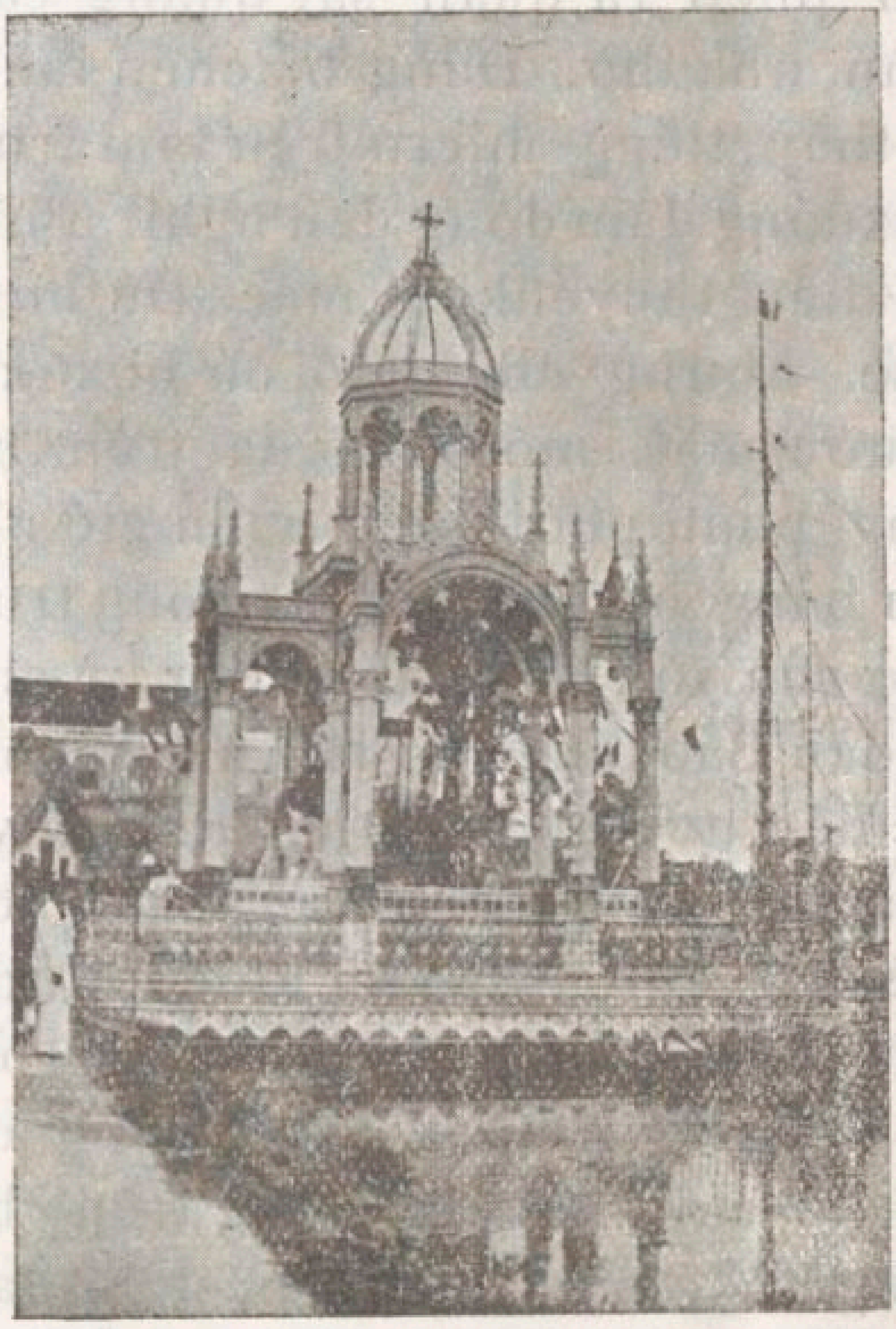

Tam chầu ở giữa sông

Diễn thuyết. Lễ tất. Anh em đại biểu các nơi vào bái mừng Đức Cha địa phận.

Người hoan hỉ thăm chào, và tỏ lời cám ơn các đại biểu, đã chẳng ngại xa sôi đến dự Hội nghị tỏ rõ sự đoàn kết dữa anh em T. N. và như thế là làm cho cuộc Hội nghị được tăng thêm phần long trọng và rực rỡ. Người không quên ban phép lành cho anh em. Kế đến cuộc diễn thuyết của Luật sư

Nguyễn huy Lai do hai Đức Cha chủ tọa, ông, cũng như mọi lần, đã hùng hồn dõng dạc lên tiếng hô hào T. N. nên đoàn kết thì hành động mới có hiệu lực ; Ông Ngô-tử-Hạ nói lớn Luật sư đặt hy vọng vào các bạn T. N. C. G. để làm cho nước Việt-Nam được đổi mới cũng như T. N. đang sống ở thời buổi mới, nên cách hành động và giữ đạo cũng phải đổi mới. Cuộc họp các ban trị sự. Theo chương trình, hội họp các ban trị sự các hội Đoàn kế theo. Đức Cha Hồ chủ tịch. Người phác họa chương trình tổ chức các đoàn thể theo phương pháp mới, rồi anh Trần-đức-Uông lên tiếng xin Đức Cha để ý xét đến phong trào nông nghiệp là một cách thực-hành theo lối « Chuyên biệt » về công giáo tiến hành, rất thích hợp cho các hội T. N. chốn quê.

Tiệc công cộng. một cuộc tỏ tình thân thiện giữa hơn 1000 T. N. anh em thành thị và thôn quê trộn lẫn, truyện trò vui vẻ, nô đùa thỏa thích một tiệc khổng lồ, chưa từng thấy.

Rước bế mạc. Chúng tôi rời bán tiệc, thì đã thấy anh em phần việc đang chăng đèn kết lá dọn con đường «vinh quang» cho Chúa sắp uy nghi ngự trong mặt nhật, đem ơn phúc rắc xuống lũ con lành. Còn chút thì giờ rảnh, chúng tôi vào thăm trại anh em Hướng đạo một dịp để chúng tôi tay bắt mặt mừng. Nào phải đâu lạ, anh em đã nhiều phen ăn chung ở lộn nên cuộc (đàm thọai) của chúng tôi với anh em quần cộc, chả nói thì ai cũng biết là nồng nàn dường nào, cứ nom đầu phờ tóc rối, quần áo lem nhem, thì đủ biết 2 ngày nay, anh em đã làm việc hăng hái và vui vẻ biết bao. Biết rằng mình phải về sớm, nhưng dù chưa chia tay, chúng tôi cũng cố néo anh em ra vây tròn ngọn cờ xanh phơi nắng mới, cất tiếng hát bài tạm biệt. Chưa chấm câu, thì chuông đã dồ hồi báo tin cuộc rước T. Thể bế mạc, sắp cử

R.F.

hành Chúng tôi và nhất là anh em H.Đạo vội vã lìa nhau đi làm phận sự.

Đồng hồ chỉ bốn giờ các đoàn thể lại thứ tự như ban sáng từ từ tiến, một quang cảnh tưng bừng oai nghi, diễn ra trước sự tâm-niệm vì sốt sắng của độ 1 vạn rưởi người. ấy là không kể một số T. N. và giáo hữu ở xa gần đã rủ nhau ra ề từ trưa. Chúa đã dừng chân ở 3 tạm, 2 làm trên con sông đào nhỏ trước Thánh đường và một ở trước sân rồng. Tạm này dùng để làm chỗ diễn thuyết khai mạc, chỗ làm lễ. dữa giời và làm chỗ bế mạc, cái nào cũng phô diễn sự khéo léo của anh em T.N. về lối kiến chúc và cách trang hoàng.

Kết một rừng cờ các kiểu, mầu sắc chói ngời, một cuộc hội họp khổng lồ, ít thấy, một oai nghiêm trong trật tự, một tưng bừng trong sự sốt mến, một cuộc phô trương lòng hợp nhất và trí quả quyết và hăng hái của T. N. tứ xứ, một kết quả không ngờ.

Phạm vi tờ Hy vọng chỉ cho tôi tóm tắt được như trên.

Tôi hạ bút trong khi tâm tưởng còn nôn nao trước sự náo nhiệt tưng bừng ở Phú nhai.

Cuộc Nam Thanh đại hội địa phận Bùi chu, sẽ ghi chặt trong ký ước mọi người. Những kết qủa tốt tươi của ngày ấy làm cho tôi trông cậy vào một tương lai rực-rỡ và để tôi chứa chan Hy vọng.

Nay gặp hội phong trào tiến hóa
Hội Thanh Niên kết quả thực mau;
Các báo chương khen ngợi một mầu.
Mừng công hội ngàn thâu đá vững :
Việc tổ chức ngày thêm bành trương
Hội Thanh Niên thịnh vượng còn lâu ;
Mừng nay mới dựng tiền mao.

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE R.F. IMPRIMÉS